

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 19 maja 2017 r.

Znak: WK-610/47/4/16/17

Pan
Edward Lasok
Prezydent Miasta
Mysłowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 28 grudnia 2016 r. do 28 lutego 2017 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Mysłowice za okres od 1 stycznia 2012 r. do 28 lutego 2017 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 21 marca 2017 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2016 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane w zadaniu inwestycyjnym pn. „Zmiana sposobu użytkowania istniejącego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 na potrzeby Urzędu Miasta Mysłowice przy ul. Plac Wolności 5” stwierdzono następujące nieprawidłowości:*

- *ustalenie wartości niniejszego zamówienia z nienależytą starannością, poprzez jego bezzasadne zaniżenie o kwotę ok 348.960,47 zł, która stanowi wartość usługi finansowania tejże inwestycji, polegającej na wykupie przez bank wierzytelności. Powyższym Zamawiający dopuścił się naruszenia przepisów art. 32 ust. 1 w zw. z art. 34 ust. 4 oraz art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.).*

Zamawiający – Gmina Miejska Mysłowice zakwalifikowała opisywane zamówienie publiczne jako roboty budowlane. Przy czym, zamówienie to w istocie miało charakter mieszany, w którym skumulowane zostały roboty budowlane oraz usługi finansowe, polegające na wykupie przez bank wierzytelności w celu uregulowania przez Zamawiającego należności z tytułu wykonania robót budowlanych. Zgodnie z obowiązującym w dacie wszczęcia niniejszego postępowania, tj. 27 lipca 2016 r.

przepisem art. 6 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, jeżeli zamówienie obejmuje równocześnie dostawy oraz usługi albo roboty budowlane oraz usługi, do udzielenia zamówienia stosuje się przepisy dotyczące tego przedmiotu zamówienia, którego wartościowy udział w danym zamówieniu jest największy.

Zamawiający podał w protokole postępowania o udzielenie zamówienia, jako wartość niniejszego zamówienia - kwotę 6.068.712,16 zł netto (co stanowi równowartość 1.453,618 euro). Przy czym, tak obliczona wartość niniejszego zamówienia została ustalona przez Zamawiającego na podstawie kosztorysów inwestorskich, gdyż dotyczy wyłącznie wartości robót budowlanych. Zamawiający przy ustalaniu wartości niniejszego zamówienia w ogóle nie uwzględnił natomiast wartości usług finansowych - wykupu przez bank wierzytelności. Powyższe zaniechanie Zamawiającego znalazło także potwierdzenie w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia, które zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 153676-2016 z datą 21 listopada 2016 r.

Szacunkowa wartość zamówienia, zgodnie z art. 32 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych odnosi się natomiast do całkowitego szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalonego przez Zamawiającego z należytą starannością.

Ponadto zgodnie z art. 34 ust. 4 tej ustawy, jeżeli zamówienie obejmuje usługi bankowe lub inne usługi finansowe, wartością zamówienia są opłaty, prowizje, odsetki i inne podobne świadczenia.

Podstawą ustalenia wartości szacunkowej dla dostaw lub usług (w tym m.in. usług finansowych) mogą być dane rynkowe, jak i dane z zawartych wcześniej przez Zamawiającego umów. Wobec braku przepisów, które wskazywałyby sposób weryfikacji danych uzyskanych w wyniku rozeznania rynku, za dopuszczalne przyjęć należy oparcie się przez Zamawiającego w ustalaniu wartości szacunkowej zamówienia dla tego typu zamówień w szczególności zarówno na najniższej, najwyższej, średniej wycenie, jak i na wycenie średniej po odrzuceniu wartości skrajnych.

Przy czym, zaniżenie wartości niniejszego zamówienia, tj. bez uwzględnienia wartości usług finansowania tej inwestycji nie miało tutaj wpływu na zastosowanie przez Zamawiającego przepisów dotyczących zamówienia publicznego o niższej wartości [tzw. procedury uproszczonej].

Za przygotowanie i przeprowadzenie niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia odpowiada Kierownik Zamawiającego w osobie p. Edwarda Lasoka – Prezydenta Miasta Mysłowice, który nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych i nie powierzył pisemnie pracownikom kontrolowanej jednostki wykonywania zastrzeżonych dla siebie czynności.

- opisanie przedmiotu niniejszego zamówienia w sposób utrudniający dostęp do tego zamówienia wykonawcom zdolnym do jego wykonania, czym naruszone zostały przepisy art. 29 ust. 1 i 2 oraz art. 10 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 i 3 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający w ramach niniejszego zamówienia skumulował różnego rodzaju zamówienia na roboty budowlane oraz usługi finansowe, polegające na wykupie przez bank wierzytelności. Pomiedzy tymi zamówieniami nie zachodzi zatem ani tzw. tożsamość przedmiotowa, ani także tożsamość podmiotowa, gdyż nie było tutaj możliwym nabycie robót budowlanych oraz usług finansowych u tego samego wykonawcy. Zgodnie bowiem z wymaganiami Zamawiającego wykupienie wierzytelności mogło nastąpić wyłącznie przez bank. Zamawiający zobowiązany był zatem do udzielenia tych odrębnych zamówień na roboty budowlane oraz usługi finansowe w ramach odrębnych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego lub w ostateczności poprzez podzielenie tego zamówienia

mieszanego na części i dopuszczenie w tym samym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego możliwości składania ofert częściowych na roboty budowlane oraz usługi finansowe, czego jednak Zamawiający nie uczynił.

Należy zauważyć, że żaden bank, którego usługi finansowe były oferowane przez wykonawców ubiegających się o niniejsze zamówienie, nie mógł mieć w niniejszym przetargu nieograniczonym statusu samodzielnego Wykonawcy. Bank mógł mieć w niniejszym przetargu nieograniczonym wyłącznie status Wykonawcy wspólnie ubiegającego się o zamówienie – ale tylko wówczas gdyby Bank zawarł Konsorcjum z wykonawcą robót budowlanych, co w tymże przetargu nieograniczonym jednak nie miało miejsca.

Ponadto usługa finansowania tejże inwestycji nie mogła być w opisywanym przypadku objęta zakresem umowy o podwykonawstwo, o której mowa w art. 2 pkt 9b ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, gdyż usługi, dostawy lub roboty budowlane, stanowiące przedmiot umowy o podwykonawstwo muszą być częścią zamówienia publicznego. Nie mogą być natomiast objęte zakresem umowy o podwykonawstwo, takie usługi, dostawy lub roboty budowlane, które wprawdzie będą powiązane z przedmiotem zamówienia, ale nie będą służyły jego realizacji, np. usługi ubezpieczeniowe, prawnicze lub właśnie usługi finansowe, związane z wykupem wierzytelności.

Tym samym, w opisywanej formule przetargowej to nie Zamawiający wybrał bank – nabywcę wierzytelności, lecz uczynili to za niego oferenci (wykonawcy robót budowlanych), którzy ubiegali się o niniejsze zamówienie.

Zgodnie natomiast z art. 7 ust. 3 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, zamówienie publiczne może zostać udzielone wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. W konsekwencji, wykonawcą zamówienia może stać się wyłącznie taki podmiot, który uczestniczył w jawnym postępowaniu i został poddany rygorom procedury przetargowej.

Ponadto zgodnie ze wzorem oświadczenia banku (stanowiącego załącznik nr 18 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, który każdy z wykonawców ubiegających się o niniejsze zamówienie zobowiązany był przedłożyć przy ofercie), Bank został zobowiązany do zawarcia z Wykonawcą umowy wykupu wierzytelności, na mocy której bank będzie nabywał wierzytelność przysługującą Wykonawcy od Zamawiającego z tytułu wykonywania robót budowlanych. Wartość wierzytelności brutto (łącznie z podatkiem VAT), jaką miał nabyć bank wynosiła maksymalnie 5.000.000,00 PLN.

W wyniku tak niejednoznacznego opisu przedmiotu zamówienia, w czterech ofertach złożonych w niniejszym przetargu nieograniczonym - koszt finansowania tejże inwestycji został zaofferowany przez wykonawców od niedookreślonej wartości wierzytelności, jaką ma nabyć bank (byle nie większej, niż 5.000.000,00 PLN) natomiast w piątej ofercie (odrzuconej) zaofferowany koszt finansowania tejże inwestycji odnosił się do wartości wierzytelności, określonej w sposób jednoznaczny na kwotę 5.000.000,00 PLN. Zamawiający w opisie przedmiotu zamówienia w zakresie dot. wartości wierzytelności, jaką ma nabyć bank nie dookreślił zatem w sposób jednoznaczny wartości wierzytelności, co mogło doprowadzić do nieporównywalności zaofferowanych przez wykonawców kosztów finansowania inwestycji.

Z protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wynika, że opis przedmiotu niniejszego zamówienia sporządzili pracownicy Wydziału Inwestycji i Administracji Drogowej w Urzędzie Miasta Mysłowice. Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Edward Lasok – Prezydent Miasta Mysłowice.

- określenie warunku udziału w postępowaniu, polegającego na posiadaniu przez wykonawców wiedzy i doświadczenia z naruszeniem przepisu art. 22 ust. 4, a w konsekwencji i przepisu art. 7 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu sekcja III.3.2), a także w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (pkt 5.2) zawarł następujący opis warunku udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia: „Wykazanie, że wykonawca wykonał w sposób należyty oraz zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończył w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, co najmniej dwie roboty budowlane, w zakresie budowy lub przebudowy lub modernizacji lub remontu, po jednym obiekcie budowlanym kubaturowym dla każdej z tych robót – o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 500 m² każdy, przy czym wartość netto każdej z tych robót musi wynosić nie mniej niż 2.000.000,00 PLN i co najmniej jedną z tych robót prowadzono w odniesieniu do obiektu ujętego w wojewódzkim rejestrze zabytków - spełnieniem niniejszego warunku będzie także wykonanie co najmniej jednej roboty, opisanej w tir. 1 o wartości netto nie mniejszej niż 4.000.000,00 PLN w odniesieniu do obiektu ujętego w wojewódzkim rejestrze zabytków”. Przy czym, zgodnie z pkt 6.3.3. specyfikacji istotnych warunków zamówienia: „Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia wspólnie wykazują, iż posiadają wiedzę i doświadczenie”.

Zatem treść tego warunku, w pierwszej jego części, w istocie wyraża wymaganie, by wykonawca, co najmniej dwukrotnie wykonał zadanie o określonej charakterystyce (dwie roboty budowlane o określonym charakterze i wartości). Tak postawiony warunek jest więc nie tyle wymaganiem wykonania co najmniej dwóch robót, co wymaganiem wykonania tych robót co najmniej dwa razy. Zamawiający poprzez żądanie wykonania co najmniej dwóch robót o określonej charakterystyce i wartości wyraża bowiem myśl, że co do zasady doświadczenie zdobywa się poprzez realizację czynności w oznaczonym zakresie, co odróżnia „wiedzę i doświadczenie” od incydentalnie podjętej czynności (roboty), którą zdarzyło się komuś wykonać i że przy pierwszej realizacji tego rodzaju zadania wykonawca dopiero się uczy, zaś o nabyciu doświadczenia można mówić dopiero przy drugim, pozytywnie zrealizowanym zadaniu.

Jeżeli zatem treścią tego warunku jest co najmniej dwukrotne (lub więcej) wykonanie przez wykonawców określonych przedsięwzięć, zaś miarą doświadczenia było tutaj dla Zamawiającego nie tylko wykonanie określonego zadania, ale przede wszystkim niezakłócone – co najmniej dwukrotne powtórzenie porównywalnych przedsięwzięć – to nieuzasadnionym było tutaj jednoczesne dopuszczenie przez Zamawiającego do udziału w tymże postępowaniu, także takich wykonawców, którzy wykonali tylko jedno zadanie inwestycyjne. Oczekiwana od wykonawców wiedza i doświadczenie musi być taka sama dla wszystkich podmiotów wykonawczych ubiegających się o konkretne zamówienie, tak aby miała ona charakter porównywalny.

Jeżeli natomiast dla Zamawiającego sama ilość uprzednio wykonanych przedsięwzięć o porównywalnym charakterze nie miała żadnego znaczenia, a tylko ich łączna wartość (która w każdej z dwóch ww. konfiguracji przewidzianych przez Zamawiającego, nie mogła być mniejsza niż 4.000.000,00 PLN) to należy uznać że nic nie stało na przeszkodzie, żeby Zamawiający dopuścił do udziału w niniejszym postępowaniu także tych wykonawców którzy wykonali większą ilość porównywalnych zamówień, lecz o mniejszej wartości niż 2.000.000,00 PLN netto każde - ale żeby tylko łączna ich suma nie była mniejsza niż 4.000.000,00 PLN netto.

Z protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wynika, że opis warunku udziału w postępowaniu przygotowali pracownicy Wydziału Inwestycji i Administracji Drogowej w Urzędzie Miasta Mysłowice. Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Edward Lasok – Prezydent Miasta Mysłowice.

- *zaniechanie odrzucenia wybranej jako najkorzystniejszej - oferty nr 2 oraz oferty nr 3, pomimo że ich treść nie odpowiadała treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, czym naruszony został art. 89 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.*

Zamawiający w sposób wielokrotny i jednoznaczny żądał w specyfikacji w opisie przedmiotu zamówienia (pkt 3 SIWZ) od wykonawców ubiegających się o niniejsze zamówienie:

*- wskazania przez wykonawcę w treści oferty nazwy banku – nabywcy wierzytelności oraz
- załączenia do oferty oświadczenia samego banku o zobowiązaniu do wykupienia wierzytelności wykonawcy, przysługującej mu wobec Zamawiającego na warunkach określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (załącznik nr 18 do SIWZ).*

Częścią oferty, a zarazem istotą składanego przez wykonawcę oświadczenia ofertowego (istotą oferty), było właśnie m.in. wskazanie nazwy banku – nabywcy wierzytelności oraz przedstawienie zobowiązania banku do wykupu wierzytelności.

Obowiązkiem oferenta na moment złożenia oferty było posiadanie już zobowiązania banku. Wylącznie poprzez fakt posiadania takiego zobowiązania banku oferent musiał także złożyć własne, wiarygodne i znajdujące oparcie w faktach - oświadczenie woli o możliwości realizacji przedmiotu zamówienia (elementu dotyczącego zapewnienia finansowania inwestycji). Podając nazwę banku wykonawca wskazywał – cytując specyfikację – nabywcę wierzytelności, a więc podmiot, który w odrębnym (swoim) oświadczeniu zobowiązał się do wykupu wierzytelności (załącznik nr 18 do SIWZ). Samo zobowiązanie banku do wykupienia wierzytelności wykonawcy nie jest bowiem równoznaczne z oświadczeniem samego wykonawcy, że z tym właśnie bankiem zawrze on umowę wykupu wierzytelności.

Specyfika elementu zamówienia dotyczącego zapewnienia finansowania opisywanej inwestycji, jak również sama treść specyfikacji, nakazywała przyjęcie wniosku, że zarówno z nazwy banku, którą wykonawca miał wskazać w ofercie, jak i oświadczenia samego banku, Zamawiający uczynił tutaj merytoryczną część oferty.

W konsekwencji ewentualne braki w tym zakresie, nie mogły podlegać uzupełnieniu w trybie przepisu art. 26 ust. 3 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych. Istota wymogu Zamawiającego związanego z obowiązkiem wskazania w ofercie nazwy banku nie dotyczyła bowiem jedynie tego, żeby podać Zamawiającemu informacyjnie tą nazwę banku. Nie chodziło o to, by Zamawiający mógł przeczytać sobie nazwę banku w ofercie wykonawcy robót budowlanych, a o to, że podając nazwę banku wykonawca wskazywał nabywcę wierzytelności (a więc podmiot, który już zobowiązał się do wykupu wierzytelności), co stanowiło właśnie istotę treści oferty w zakresie usługi finansowej oraz odpowiadało istocie opisu przedmiotu zamówienia.

Zamawiający przesądził zatem w treści specyfikacji o obowiązku podania przez wykonawcę w ofercie – nazwy nabywcy wierzytelności. Wprost wskazał to w pkt: 3.4.1; 3.4.2; 3.4.3; 3.4.4. SIWZ, gdzie podano, że w celu wykonania tego zakresu zamówienia wykonawca wskaże w ofercie bank - nabywcę wierzytelności.

Treścią oferty było więc zidentyfikowanie banku poprzez podanie przez samego wykonawcę robót budowlanych - nazwy banku w treści samej oferty (jako oświadczenie własne wykonawcy), a także to, że wykonawca ma zapewnione, iż podmiot ten zobowiązał się do nabycia wierzytelności – to bowiem stanowiło istotę przedmiotu zamówienia, a więc i istotę oferty w części dotyczącej usługi finansowania. W istocie to zobowiązanie

banku/instytucji finansującej kształtowało treść oferty wykonawcy, w tym co do marży i wartości prowizji, ale co istotne kształtowało sedno zobowiązania wykonawcy zawartego w ofercie związanego z obowiązkiem zapewnienia wykupu wierzytelności.

Wykonawca zaś obejmował swoim oświadczeniem woli zawartym w treści oferty warunki uzyskane od banku, a przede wszystkim obejmował swoim oświadczeniem woli to, że na moment składania oferty zapewnia Zamawiającemu wykup wierzytelności przez podany przez siebie w ofercie bank.

Merytoryczna treść oferty nie musi zamykać się tylko w formularzu skonstruowanym przez Zamawiającego. Wzór karty ofertowej (stanowiącej załącznik nr 14 do SIWZ) został sformułowany w ten sposób, że każdy wykonawca ubiegający się o zamówienie mógł podać w treści tego dokumentu nazwę banku w poz. „koszty finansowania inwestycji”. Nawet gdyby przyjąć, że Zamawiający w formularzu ofertowym nie wyodrębnił jakiegось specjalnego miejsca na podanie przez wykonawcę nazwy banku to i tak przy jednoczesnym wymogu w SIWZ podania tejże nazwy i wymogu złożenia oświadczenia banku (które to oświadczenie siłą rzeczy musiało zawierać w sobie także nazwę banku) należy uznać, że poprzez taką właśnie konstrukcję formularza Zamawiający oświadczenie banku uczynił częścią treści oferty.

Wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza w niniejszym postępowaniu, uchybił natomiast obowiązkowi wskazania w treści oferty nazwy banku – nabywcy wierzytelności. Wykonawca ten poprzestął na załączeniu przy ofercie zobowiązania Banku do wykupienia wierzytelności wykonawcy przysługującej mu wobec Zamawiającego, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 18 do SIWZ.

Wykonawca złożył także przy ofercie oświadczenie własne, podpisane przez osoby umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu tego Wykonawcy, z którego wynika, że Bank zobowiązuje się do zawarcia z Wykonawcą umowy wykupu wierzytelności (zgodne z załącznikiem nr 18 do SIWZ), jednakże w treści tego dokumentu nie została wskazana wymagana przez Zamawiającego „nazwa banku – nabywcy wierzytelności”.

Mając powyższe na uwadze oferta nr 2 – wybrana przez Zamawiającego jako najkorzystniejsza w niniejszym postępowaniu ze względu na jej niezgodność z treścią SIWZ powinna zostać odrzucona na podstawie przepisu art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.), czego jednak Zamawiający nie uczynił.

Taką samą niezgodnością dotknięta była także oferta nr 3 - złożona w tymże przetargu nieograniczonym, której Zamawiający także nie odrzucił w niniejszym postępowaniu.

W takim stanie rzeczy, oferty nr 2 i 3 złożone w opisywanym przetargu nieograniczonym powinny zostać odrzucone na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy jako, że ich treść jest niezgodna z treścią SIWZ, a co z tym się wiąże przetarg ten winien zostać unieważniony na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, czego jednak Zamawiający nie uczynił.

Zadania związane z oceną ofert wykonywali członkowie Komisji Przetargowej powołanej zarządzeniem nr 151/13 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 6 maja 2013 r. Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Edward Lasok – Prezydent Miasta Mysłowice.

- W zakresie przygotowania w 2015 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane pn. „Modernizacja dachu ZSO” oraz w toku realizacji tego zadania stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- określenie warunku udziału w postępowaniu, polegającego na posiadaniu przez wykonawców wiedzy i doświadczenia z naruszeniem przepisu art. 22 ust. 4 w zw. z art. 22 ust. 1 pkt 2, a w konsekwencji i przepisu art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.).

Zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu sekcja III.3.2), a także w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (pkt 5.2) zawarł następujący opis warunku udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia:

„Wykazanie, że wykonawca wykonał w sposób należyty oraz zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończył w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, co najmniej dwie roboty budowlane, każda w zakresie budowy lub przebudowy lub modernizacji lub remontu obiektu budowlanego, obejmującej/go/ roboty dachowe, każda z robót budowlanych o wartości (netto) nie mniejszej niż 150.000,00 PLN – spełnieniem niniejszego warunku będzie także wykazanie wykonania co najmniej jednej roboty budowlanej, opisanej w tiret pierwsze o wartości (netto) nie mniejszej niż 300.000,00 PLN, w przypadku wykazania wartości w walucie obcej, dla oceny spełnienia ww. warunku udziału w postępowaniu Zamawiający przyjmie iloczyn wykazanej wartości i średniego kursu tej waluty, określonego przez Narodowy Bank Polski w dniu wszczęcia postępowania o udzielenie niniejszego zamówienia, w przypadku wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, dla oceny spełnienia ww. warunku udziału w postępowaniu sumowaniu podlega wiedza i doświadczenie ww. wykonawców”.

Tak określony warunek udziału w niniejszym postępowaniu w zakresie „wiedzy i doświadczenia” został określony w sposób nieprecyzyjny i niejednoznaczny oraz w sposób niezwiązany z przedmiotem zamówienia i nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia, czym naruszone zostały fundamentalne zasady uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców, o których mowa w art. 7 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający w ogóle nie dookreślił minimalnej wartości samych „robót dachowych”. W świetle natomiast tak sformułowanego warunku udziału w postępowaniu, Zamawiający musiałby uznać za wystarczającą wiedzę i doświadczenie każdego wykonawcy, który przykładowo wykazałby uprzednie wykonanie dwóch robót budowlanych w zakresie remontu obiektu budowlanego na kwotę nie mniejszą, niż 150.000 PLN każda, albo jednej roboty w zakresie remontu obiektu budowlanego na kwotę nie mniejszą niż 300.000 PLN, które obejmowałyby co prawda pożądane przez Zamawiającego „roboty dachowe”, ale polegałyby one wyłącznie na jakiś drobnych naprawach dachu, np.: wymianie pojedynczych dachówek, albo wymianie rynien, lub przemurowania kominów, albo ociepleniu dachu, a wartość tychże „robót dachowych” byłaby znikoma - w stosunku do wartości remontu obiektu budowlanego w zakresie niezwiązanym z pokryciem dachowym. Trudno zatem byłoby tutaj mówić o wiedzy i doświadczeniu takiego wykonawcy w zakresie robót porównywalnych rodzajowo do przedmiotu niniejszego zamówienia, czyli kompleksowej wymiany dachu, z przebudową więźby dachowej i pokrycia dachu.

Ponadto pojęcia: „modernizacja” oraz „roboty dachowe”, którymi Zamawiający posłużył się w cytowanym powyżej warunku wiedzy i doświadczenia nie mają definicji legalnej, w szczególności pojęcia te nie zostały zdefiniowane w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.). Zamawiający na potrzeby wykazania spełnienia warunku wiedzy i doświadczenia także nie dookreślił, co należy rozumieć pod pojęciem „modernizacja” oraz „roboty dachowe”.

Pojęcie: „roboty dachowe” jest pojęciem nader szerokim, obejmującym wszelkie prace na wysokości, np. zarówno roboty dekarские, w tym m.in. wymiana lub naprawa dachu, malowanie dachu, budowa lub naprawa kominów, obróbki blacharskie, ocieplanie dachu, itp. Natomiast przedmiotem niniejszego zamówienia jest zamierzenie budowlane, ingerujące w substancję obiektu, polegające na wymianie pokrycia i konstrukcji dachowej w ZSO.

Tymczasem właśnie w zależności od charakteru wykonywanych czynności oraz zakresu zleconych prac dekarских zawierane są typowe umowy sprzedaży, ograniczające się przykładowo do dostawy oraz wydania towarów klientowi we wskazanym miejscu, a także bardziej skomplikowane umowy o dzieło, o remont, czy o roboty budowlane.

Z kolei treść tego warunku, w pierwszej jego części, w istocie wyraża wymaganie, by wykonawca, co najmniej dwukrotnie wykonał zadanie o określonej charakterystyce (dwie roboty budowlane o określonym charakterze i wartości). Tak postawiony warunek jest więc nie tyle wymaganiem wykonania co najmniej dwóch robót, co wymaganiem wykonania tych robót co najmniej dwa razy. Zamawiający poprzez żądanie wykonania co najmniej dwóch robót o określonej charakterystyce i wartości wyraża bowiem myśl, że co do zasady doświadczenie zdobywa się poprzez realizację czynności w oznaczonym zakresie, co odróżnia „wiedzę doświadczenie” od incydentalnie podjętej czynności (roboty), którą zdarzyło się komuś wykonać i że przy pierwszej realizacji tego rodzaju zadania wykonawca dopiero się uczy, zaś o nabyciu doświadczenia można mówić dopiero przy drugim, pozytywnie zrealizowanym zadaniu.

Jeżeli zatem treścią tego warunku jest co najmniej dwukrotne (lub więcej) wykonanie przez wykonawców określonych przedsięwzięć, zaś miarą doświadczenia było tutaj dla Zamawiającego nie tylko wykonanie określonego zadania, ale przede wszystkim niezakończone – co najmniej dwukrotne powtórzenie porównywalnych przedsięwzięć – to niezrozumiałym jest tutaj jednoczesne dopuszczenie przez Zamawiającego do udziału w tymże postępowaniu, także takich wykonawców, którzy wykonali tylko jedno zadanie inwestycyjne.

Jeżeli natomiast dla Zamawiającego sama ilość uprzednio wykonanych przedsięwzięć o porównywalnym charakterze nie miała tutaj żadnego znaczenia, a tylko ich łączna wartość, to uznać należy, że właściwie nic nie stało na przeszkodzie, żeby Zamawiający dopuścił do udziału w niniejszym postępowaniu, także tych wykonawców, którzy wykonali większą ilość porównywalnych zamówień, lecz o mniejszej wartości niż 150.000,00 PLN netto każde – ale żeby tylko łączna ich suma nie była mniejsza niż 300.000,00 PLN netto.

Zamawiający określając w ten sposób warunek udziału w postępowaniu, dotyczący „wiedzy i doświadczenia” musi mieć na uwadze, że oczekiwane od wykonawców doświadczenie zawodowe winno być takie samo dla wszystkich podmiotów wykonawczych ubiegających się o konkretne zamówienie, tak aby miało ono charakter porównywalny.

Opis sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w niniejszym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego sporządził Podinspektor oraz zaakceptował Naczelnik Wydziału Inwestycji i Administracji Drogowej w Urzędzie Miasta Mysłowice. Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Edward Lasok – Prezydent Miasta Mysłowice.

- wprowadzenie istotnej zmiany do umowy w sprawie zamówienia publicznego nr ID.272.3.19.2015 z dnia 23 grudnia 2015 r. poprzez przesunięcie o 47 dni umownego terminu realizacji niniejszego zadania inwestycyjnego z naruszeniem przepisu art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.).

Zgodnie z umową w sprawie zamówienia publicznego Nr ID.272.3.19.2015 z dnia 23 grudnia 2015 r. umowny termin wykonania przedmiotu umowy został wyznaczony do dnia 31 lipca 2016 r. Na mocy aneksu nr 1/2016 zawartego w dniu 23 czerwca 2016 r. do umowy w sprawie zamówienia publicznego nr ID.272.3.19.2015 z dnia 23 grudnia 2015 r. strony postanowiły, że: „Zakończenie robót, przez które należy rozumieć protokolarne, bezusterkowe przekazanie Zamawiającemu zakresu robót łącznie z dokumentami będącymi podstawą odbioru, nastąpi w terminie do dnia 30 sierpnia 2016 r.”

Zamawiający w uzasadnieniu prawnym i faktycznym wprowadzenia istotnej zmiany do ww. umowy w sprawie zamówienia publicznego (polegającego na przesunięciu terminu zakończenia robót łącznie o 47 dni w stosunku do terminu umownego, tj. do 31.07.2016 r. który został zaoferowany przez wykonawcę według projektu umowy w sprawie zamówienia publicznego w § 2 ust. 3) w każdym z ww. aneksów powołał się na § 12 ust. 2 pkt 3 te same umowy w następującym brzmieniu: „Zamawiający dopuszcza zmianę, o której mowa w ust. poprzedzającym, w odniesieniu do: terminu realizacji przedmiotu umowy w sytuacjach, o których mowa § 2 ust. 4 oraz w razie wystąpienia nieprzewidzianych okoliczności przy robotach zamiennych, a także wystąpienia niekorzystnych warunków pogodowych”.

Zgodnie natomiast z § 2 ust. 4 ww. umowy w sprawie zamówienia publicznego: „Zamawiający może przedłużyć termin wykonania robót w przypadku:

- 1) konieczności wykonania dodatkowych robót, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, nie wynikającej z przyczyn dotyczących Wykonawcy;
- 2) wystąpienia innych okoliczności, za które Wykonawca nie jest odpowiedzialny”.

Zamawiający w § 12 ust. 2 pkt 3 wzoru umowy w sprawie zamówienia, stanowiącej załącznik nr 16 do SIWZ przewidział co prawda możliwość zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego w zakresie przesunięcia terminu realizacji zamówienia ze względu na „wystąpienie niekorzystnych warunków pogodowych”, lecz w ogóle nie dookreślił warunków takiej zmiany umowy, w szczególności dopuszczalnego zakresu tej zmiany.

Zamawiający nie podał jakie to „niekorzystne warunki pogodowe” - jego zdaniem - będą uzasadniać przesunięcie terminu realizacji niniejszego zamówienia. Z treści SIWZ nie można zatem wywieść jak dalece owe „niekorzystne warunki pogodowe” musiałyby odbiegać od typowych oraz w jaki sposób owe „niekorzystne warunki pogodowe” winny przekładać się np. na sposób i technologię oraz terminowość wykonywania robót, żeby uzasadnionym było przesunięcie umownego terminu realizacji niniejszego zamówienia.

Nie zawsze bowiem warunki atmosferyczne (nawet te niekorzystne) mają wpływ na zatrzymanie lub nawet spowolnienie procesu realizacji robót budowlanych.

Klauzula umowna dopuszczająca zmianę umowy w sprawie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych w terminie realizacji zamówienia z uwagi na „niekorzystne warunki pogodowe”, nie spełniała zatem wymagań określonych w przepisie art. 144 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Chcąc skorzystać z możliwości zmiany umowy w oparciu o wskazaną podstawę prawną, Zamawiający powinien był we wzorze umowy sprecyzować dokładnie, o jakie „niekorzystne warunki pogodowe” chodzi, w jakich wielkościach np. opady deszczu będą uzasadniały przesunięcie terminu zakończenia robót (np. milimetry, centymetry słupa wody), przez jaki okres opady deszczu powinny występować (np. ilość dni), czy też poprzez dokładne określenie ich skutków. Umowa

powinna precyzyjnie określać konsekwencje wskazanych wydarzeń, np. zmianę terminu zakończenia robót (w dniach, tygodniach, miesiącach), modyfikację dotychczasowego harmonogramu prac itd.

Ponadto Zamawiający zaniechał tutaj określenia dopuszczalnego zakresu tejże zamiany, np. czy okres, o który zostanie przedłużony umowny termin zakończenia robót będzie zależny od uznaniowości samego Zamawiającego, czy może będzie on ściśle proporcjonalny do okresu, w którym rzeczywiście występowały utrudnienia w realizacji robót, lub w którym nastąpiło zawieszenie robót ze względu właśnie na „niekorzystne warunki pogodowe”.

Natomiast obowiązujący w dniu wszczęcia niniejszego przetargu nieograniczonego (tj. 13.10.2015 r.) przepis art. 144 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych uzależniał możliwość dokonania istotnej zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego - za jaką uznaje się przesunięcie terminu realizacji przedmiotu zamówienia - od:

- ✓ po pierwsze: przewidzenia możliwości dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w SIWZ oraz
- ✓ po drugie: określenia warunków takiej zmiany, czyli podania konkretnych okoliczności, w których Zamawiający będzie do takiej zmiany uprawniony.

Przepis art. 144 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy w obowiązującym wówczas brzmieniu nie formułował zatem obowiązków Zamawiającego na etapie treści SIWZ, a jedynie jego uprawnienie do ustalenia w SIWZ lub ogłoszeniu o zamówieniu warunków zmiany istotnych postanowień umowy, a nieprawidłowe skorzystanie z tego uprawnienia nie skutkowało bezpośrednio naruszeniem tego przepisu, lecz ewentualnym brakiem możliwości wprowadzenia zakładanych zmian do zawartej umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Ponadto z treści dziennika budowy nr 192/2015, który został wydany w dniu 18 stycznia 2016 r. w celu udokumentowania przebiegu przebudowy konstrukcji dachu i pokrycia dachowego w ZSO wynikało, że rozpoczęcie przez Wykonawcę robót budowlanych w ramach opisywanego zadania inwestycyjnego nastąpiło na podstawie wpisu z datą 2 lutego 2016 r., czyli dopiero w 28 dniu kalendarzowym, licząc od dnia odebrania terenu budowy. Protokół przekazania placu budowy został bowiem spisany przez strony w dniu 5 stycznia 2016 r. z zastrzeżeniem, że: „Termin rozpoczęcia robót orientacyjnie 1.02.2016”.

Wykonawca wykazał także opieszałość w samej czynności przejęcia od Inwestora terenu budowy, gdyż zgodnie z postanowieniem § 2 ust. 1 umowy w sprawie zamówienia publicznego nr ID.272.3.19.2015 z dnia 23.12.2015 r.: „Przekazanie placu budowy nastąpi w terminie do 7 dni kalendarzowych, od dnia zawarcia umowy”.

Tymczasem faktyczne odebranie przez Wykonawcę terenu budowy oraz złożenie oświadczenia Kierownika budowy o przyjęciu obowiązku kierowania budową nastąpiło dopiero z datą 5 stycznia 2016 r., czyli w 13 dniu kalendarzowym, od dnia zawarcia umowy.

Zgodnie z przepisem art. 22 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.): „Do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy protokolarne przejęcie od inwestora i odpowiednie zabezpieczenie terenu budowy wraz ze znajdującymi się na nim obiektami budowlanymi, urządzeniami technicznymi i stałymi punktami osnowy geodezyjnej oraz podlegającymi ochronie elementami środowiska przyrodniczego i kulturowego”.

Obowiązek odbioru przez wykonawcę terenu budowy powstaje zatem wtedy, gdy z mocy samego prawa udział w procesie budowlanym kierownika budowy jest obligatoryjny lub w przypadku gdy obowiązek taki wynika z postanowień umowy.

W umowie w sprawie zamówienia publicznego nr ID.272.3.19.2015 z dnia 23 grudnia 2015 r. Zamawiający wprowadził obowiązek uczestniczenia w procesie budowlanym Kierownika budowy, i postanowienie § 3 ust. 4 tejże umowy nakładało taki obowiązek na wykonawcę: „Kierownikiem budowy będzie Stanisław P. wpisany na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego wraz z potwierdzeniem przynależności do tej izby – posiadający uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno- budowlanej”.

Tym samym, opieszałość Wykonawcy w obowiązku odebrania od Inwestora terenu budowy oraz rozpoczęciu robót budowlanych w opisywanym zadaniu inwestycyjnym wynosiła 34 dni kalendarzowych.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Bernard Pastuszka – II Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice, który działając w imieniu Zamawiającego – Gminy Mysłowice podpisał obydwie aneksy, na mocy których przedłużony został termin wykonania zamówienia, tj: Nr 1/2016 z dnia 23.06.2016 r. oraz Nr 2/2016 zawartego w dniu 26.08.2016 r. do umowy w sprawie zamówienia publicznego nr ID.272.3.19.2015 z dnia 23.12.2015 r.

- *W zakresie przygotowania w 2015 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane pn. „Zakup usług remontowych: Adaptacja – remont pomieszczeń na dzienny Dom Senior- Wigor” oraz w toku realizacji tego zadania stwierdzono następujące nieprawidłowości:*

- *określenie warunku udziału w postępowaniu, polegającego na posiadaniu przez wykonawców wiedzy i doświadczenia z naruszeniem przepisu art. 22 ust. 4 w zw. z art. 22 ust. 1 pkt 2, a w konsekwencji i przepisu art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.).*

Zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu sekcja III.3.2), a także w specyfikacji istotnych warunków zamówienia [pkt 5.2] zawarł następujący opis warunku udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia:

„Wykazanie, że wykonawca wykonał w sposób należyty oraz zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończył w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy- w tym okresie, co najmniej dwie roboty budowlane, każda w zakresie budowy lub przebudowy lub modernizacji lub remontu obiektu budowlanego, obejmującej/go/ roboty ogólnobudowlane, o wartości (netto) nie mniejszej niż 50.000,00 PLN – spełnieniem niniejszego warunku będzie także wykazanie wykonania co najmniej jednej roboty budowlanej, opisanej w tiret pierwsze o wartości (netto) nie mniejszej niż 100.000,00 PLN. W przypadku wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, dla oceny spełnienia ww. warunku udziału w postępowaniu sumowaniu podlega wiedza i doświadczenie ww. wykonawców”.

Tak określony warunek udziału w postępowaniu dot. posiadania wiedzy i doświadczenia, w pierwszej jego części, w istocie wyraża wymaganie, by wykonawca, co najmniej dwukrotnie wykonał zadanie o określonej charakterystyce (dwie roboty budowlane o określonym charakterze i wartości). Warunek ten jest więc nie tyle wymaganiem wykonania co najmniej dwóch robót, co wymaganiem wykonania tych robót co najmniej dwa razy. Zamawiający poprzez żądanie wykonania co najmniej dwóch robót o określonej charakterystyce i wartości wyraża bowiem myśl, że co do zasady doświadczenie zdobywa się poprzez realizację czynności w oznaczonym zakresie, co odróżnia „wiedzę

i doświadczenie "od incydentalnie podjętej czynności (roboty), którą zdarzyło się komuś wykonać i że przy pierwszej realizacji tego rodzaju zadania wykonawca dopiero się uczy, zaś o nabyciu doświadczenia można mówić dopiero przy drugim, pozytywnie zrealizowanym zadaniu.

Jeżeli zatem treścią tego warunku jest co najmniej dwukrotne (lub więcej) wykonanie przez wykonawców określonych przedsięwzięć, zaś miarą doświadczenia było tutaj dla Zamawiającego nie tylko wykonanie określonego zadania, ale przede wszystkim niezakończone – co najmniej dwukrotne powtórzenie porównywalnych przedsięwzięć – to niezrozumiałym jest tutaj jednoczesne dopuszczenie przez Zamawiającego do udziału w tymże postępowaniu, także takich wykonawców, którzy wykonali tylko jedno zadanie inwestycyjne.

Jeżeli natomiast dla Zamawiającego sama ilość uprzednio wykonanych przedsięwzięć o porównywalnym charakterze nie miała żadnego znaczenia, a tylko ich łączna wartość (która w każdej z dwóch konfiguracji przewidzianych tutaj przez Zamawiającego, nie mogła być mniejsza, niż 100.000,00 PLN, tj. 2 x 50.000,00 PLN netto lub 1 x 100.000,00 PLN netto) to uznać należy, że właściwie nic nie stało na przeszkodzie, żeby Zamawiający dopuścił do udziału w niniejszym postępowaniu także tych wykonawców, którzy wykonali większą ilość porównywalnych zamówień, lecz o mniejszej wartości niż 50.000,00 PLN netto każde – ale żeby tylko łączna ich suma nie była mniejsza niż 100.000,00 PLN netto.

Ponadto, Zamawiający określając w ten sposób warunek udziału w postępowaniu, dotyczący „wiedzy i doświadczenia” musi mieć na uwadze, że oczekiwane od wykonawców doświadczenia zawodowe musi być takie samo dla wszystkich podmiotów wykonawczych ubiegających się o konkretne zamówienie, tak aby miało ono charakter porównywalny.

Odrębną kwestią jest, że przepis art. 23 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych nakazuje natomiast stosować przepisy dotyczące wykonawcy do konsorcjum odpowiednio. „Odpowiednio” w tym przypadku oznacza jednak, że konsorcjum musi wykazać co najmniej dwie takie roboty budowlane albo jedną, ale nie jest to tożsame z możliwością zsumowania robót wykonanych przez niezależne podmioty, które zawarły umowę konsorcjum, jak Zamawiający dopuścił to w kwestionowanym warunku wiedzy i doświadczenia.

Łączenie potencjału w ramach konsorcjum nie oznacza wprost możliwości rozdzielania spełniania określonego warunku pomiędzy uczestników konsorcjum. Warunek ma sens gdy jest spełniony w pełnym zakresie przez jeden podmiot, gdyż w innym przypadku zmienia się całkowicie jego znaczenie i waga dla weryfikacji zdolności wykonawcy (konsorcjum) do wykonania zamówienia. Takie dopuszczenie przez Zamawiającego "łączenia potencjału" członków konsorcjum narusza zasadę uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz wypacza cel, który powinien być osiągnięty poprzez postawiony warunek udziału w postępowaniu.

Opis sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w niniejszym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego sporządził Podinspektor Wydziału Inwestycji i Administracji Drogowej w Urzędzie Miasta Mysłowice. Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Edward Lasok – Prezydent Miasta Mysłowice.

- wprowadzenie istotnej zmiany do umowy w sprawie zamówienia publicznego nr ID.272.3.21.2015 z dnia 21 października 2015 r. polegającej na podwyższeniu wynagrodzenia ryczałtowego wykonawcy o kwotę 26.000,00 PLN brutto z naruszeniem przepisu art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.).*

Zgodnie z umową w sprawie zamówienia publicznego Nr ID.272.3.21.2015 z dnia 21 października 2015 r. strony umówiły się o ryczałtowe wynagrodzenie wykonawcy za realizację przedmiotu umowy w kwocie 161.788,62 zł netto/ 199.000,00 zł brutto.

Na mocy aneksu nr 1/2015 zawartego w dniu 20 listopada 2015 r. do ww. umowy strony postanowiły zmienić brzmienie § 4 ust. 1 umowy w następujący sposób: „Zamawiający zobowiązuje się zapłacić Wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 182.926,83 zł netto tj. 225.000,00 zł brutto, przy czym przez cały czas realizacji robót Wykonawca nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia chociażby w czasie zawarcia umowy nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac”.

Tym samym ryczałtowe wynagrodzenie wykonawcy z tytułu realizacji niniejszego zadania inwestycyjnego zostało podwyższone o kwotę 26.000 zł brutto.

Zgodnie z „kartą sprawy” nr ID.3021.168.2015.JR z dnia 20.11.2015 r. w uzasadnieniu faktycznym wprowadzenia tej istotnej zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego. nr ID.272.3.21.2015 z dnia 21.10.2015 r. podano: „W programie funkcjonalno-użytkowym dla przebudowy części pomieszczeń PZOZ Ośrodka Rehabilitacyjno- Opiekuńczego na pomieszczenia Dziennego Domu SENIOR-WIGOR z dostosowaniem do nowej funkcji i obowiązujących przepisów wystąpiła konieczność:

- zmiany stolarki drzwiowej p.poż. EI30 na stolarkę drzwiową p.poż. EI60 zgodnie z zaleceniem rzeczoznawcy do spraw p.poż. [spowodowane jest to zakwalifikowaniem pomieszczeń przeznaczonych na Dom Dzienny SENIOR-WIGOR do innej kategorii zagrożeń p.poż.
- zabudowy w jednym z pomieszczeń Dziennego Domu SENIOR -WIGOR wyposażenia monitoringu, tj. rejestratora, dysku twardego, SWITCH-a oraz zasilacza. W programie funkcjonalno- użytkowym kamery miały być podłączone do istniejącego systemu monitoringu”.

Zamawiający jednak w ogóle nie przewidział w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia dokonania takiej istotnej zmiany umowy, która skutkowałaby podwyższeniem umownego wynagrodzenia ryczałtowego wykonawcy.

Natomiast obowiązujący w dniu wszczęcia niniejszego przetargu nieograniczonego (tj. 24 września 2015 r.) przepis art. 144 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych uzależniał możliwość dokonania istotnej zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego - za jaką uznaje się przesunięcie terminu realizacji przedmiotu zamówienia - od: po pierwsze: przewidzenia możliwości dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w SIWZ oraz po drugie: określenia warunków takiej zmiany, czyli podania konkretnych okoliczności, w których Zamawiający będzie do takiej zmiany uprawniony.

Wskazania tutaj wymaga za wyrokiem ETS (C-496/99, *Succhi di Frutta*), iż zmiana niektórych warunków, na których zamówienie zostało udzielone, jest dopuszczalna "ze szczególnych powodów" jedynie wówczas, gdy Zamawiający wprost przewidział taką możliwość w ogłoszeniu o zamówieniu oraz określił warunki takiej modyfikacji.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Bernard Pastuszka – II Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice, który działając w imieniu Zamawiającego – Gminy Mysłowice podpisał aneks nr 1/2015 z dnia 20.11.2015 r. do umowy w sprawie zamówienia publicznego nr ID.272.3.21.2015 z dnia 21.10.2015 r.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych na roboty budowlane w zakresie: opisu przedmiotu zamówienia, ustalenia wartości szacunkowej zamówienia, określenia warunków udziału w postępowaniu, oceny złożonych ofert stosowanie do przepisów art. 7 ust. 1 i 3, art. 29 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 w zw. z art. 34 ust. 4 oraz art. 35 ust. 1, art. 22 ust. 1a, art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

– W 2013 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego pn.: „Świadczenie usług odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy z terenu miasta Mysłowice”, w którym stwierdzono, że:

- w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym nie zawarto opisu sposobu dokonywania oceny spełniania wszystkich warunków udziału w postępowaniu, co dotyczyło:
 - ✓ posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania – w tym zakresie odwołano się do treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
 - ✓ posiadania wiedzy i doświadczenia,
 - ✓ dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia.

Powyższym naruszono art. 41 pkt 7 w związku z art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którymi w ogłoszeniu o zamówieniu zawiera się warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków. Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków zawarto szczegółowo w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W tym zakresie zachodziła więc niezgodność pomiędzy treścią ogłoszenia o zamówieniu a specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

- dokonano opisu przedmiotu zamówienia z naruszeniem art. 29 ust. 2 i art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391 z późn. zm.), w brzmieniu obowiązującym w czasie przeprowadzania postępowania o zamówienie. W opisie przedmiotu zamówienia zapisano, iż: „Wykonawca jest zobowiązany do zagospodarowania niesegregowanych odpadów komunalnych i odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK) określonych dla II regionu gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla Województwa Śląskiego 2014 r. i uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami, a w przypadku zaistnienia okoliczności wymienionych w art. 35 ust. 4 pkt 2 ustawy o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) w instalacjach przewidzianych do zastępczej obsługi regionu.”. Jak wynika z art. 35 ust. 4 pkt 2 ustawy o odpadach: wojewódzkie

plany gospodarki odpadami, oprócz elementów określonych w ust. 1-3, zawierają wskazanie regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tych regionów, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn oraz do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Z kolei w myśl art. 91 ust. 2 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lutego 2015 r.), jedynie awaria instalacji regionalnej, zezwalała na zagospodarowanie tych odpadów w instalacji zastępczej. Ponadto, w myśl art. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: w sprawach dotyczących postępowania z odpadami komunalnymi w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Stąd też ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach regulująca kwestię kierowania odpadów do „ripoków”, była ustawą szczególną w stosunku do ustawy o odpadach. Z kolei, kwestie zagospodarowania odpadów komunalnych w instalacjach innych niż regionalne, w sytuacji niewystarczających mocy przerobowych „ripoka”, uregulowane zostały w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lutego 2015 r.

- opisano sposób dokonywania oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu, w zakresie posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania, z naruszeniem art. 22 ust. 4 w związku z art. 7 ust. 1 oraz art. 26 ust. 2a i 3 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazano, iż wykonawca musi wykazać, że „posiada zezwolenie na zbieranie oraz odzysk odpadów w zakresie objętym przedmiotem zamówienia, wydane na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.) lub zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów w zakresie objętym przedmiotem zamówienia wydane na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 21), a w przypadku korzystania z instalacji do odzysku odpadów oraz regionalnych lub zastępczych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia dokumentów dotyczących odpowiednio zezwoleń w zakresie odzysku i przetwarzania, będących w posiadaniu zarządzającego instalacją; ważne przez cały okres realizacji przedmiotu zamówienia”. Jak wynika z dokumentacji postępowania, żądane przez zamawiającego zezwolenie miało obejmować teren miasta Mysłowice, co uniemożliwiało wzięcie skutecznego udziału podmiotom prowadzącym działalność w zakresie zbierania na terenie innych gmin niż Mysłowice.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. Ponadto, w myśl art. 22 ust. 4 ww. ustawy, opis sposobu dokonania oceny spełniania warunków, o których mowa w ust. 1, powinien być związany z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalny do przedmiotu zamówienia.

Zauważyć należy, iż wymaganie zezwoleń ograniczonych do danego terytorium na dzień składania ofert od podmiotu, który nie prowadzi działalności na danym terenie siedziby Zamawiającego, a ma jedynie taki zamiar, stawia w uprzywilejowanej sytuacji podmioty działające już na danym terenie, co stanowi zaprzeczenie zasady proporcjonalności, obowiązującej przy opisie sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu. Ponadto, czas konieczny do uzyskania zezwolenia, będącego decyzją

administracyjną, wynosi zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) łącznie 60 dni (2x30 dni), ponieważ do wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie, przetwarzanie odpadów komunalnych /stosownie do art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21)/ należy załączyć uprzednio uzyskaną decyzję o warunkach środowiskowych. Czas ten nie został zapewniony w przedmiotowym postępowaniu (36 dni), biorąc pod uwagę datę opublikowania ogłoszenia o zamówieniu: 2 maja 2013 r. oraz termin składania ofert: 7 czerwca 2013 r.

Żądanie natomiast załączenia do oferty zezwoleń ważnych przez cały okres realizacji przedmiotu zamówienia narusza art. 26 ust. 2a ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym wykonawca na żądanie zamawiającego i w zakresie przez niego wskazanym jest zobowiązany wykazać odpowiednio, nie później niż na dzień składania ofert, spełnianie warunków, o których mowa w art. 22 ust. 1, i brak podstaw do wykluczenia z powodu niespełniania warunków, o których mowa w art. 24 ust. 1. Ponadto, w myśl art. 26 ust. 3 ww. ustawy, Zamawiający wzywa wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa, do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania. Złożone na wezwanie zamawiającego oświadczenia i dokumenty powinny potwierdzać spełnianie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu oraz spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego, nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania ofert.

- bezpodstawnie wykluczono wykonawcę, który złożył w niniejszym postępowaniu najkorzystniejszą ofertę (konsorcjum dwóch podmiotów), czym naruszono art. 24 ust. 2 pkt 2 w brzmieniu obowiązującym w czasie przeprowadzania postępowania o zamówienie w związku z art. 24 ust. 4 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z przywołanym przepisem, z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się wykonawców, którzy nie wnieśli wadium do upływu terminu składania ofert, na przedłużony okres związania ofertą lub w terminie, o którym mowa w art. 46 ust. 3, albo nie zgodzili się na przedłużenie okresu związania ofertą. Natomiast ofertę wykonawcy wykluczonego uznaje się za odrzuconą. Zgodnie z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, po zmianie, Zamawiający wymagał wniesienia wadium w wysokości 670.000,00 zł, m.in. w formie gwarancji bankowej. Wykonawca, załączył do oferty gwarancję bankową przetargową wystawioną dnia 5 czerwca 2013 r. na Lidera konsorcjum. Gwarancja bankowa spełniała wymogi specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym w szczególności zawierała bezwarunkowe i nieodwołalne zobowiązanie podmiotu udzielającego gwarancji wypłaty kwoty wadium na każde żądanie Zamawiającego w wypadkach wymienionych w art. 46 ust. 4a i 5 ustawy. Pismem z dnia 14 czerwca 2013 r., skierowanym do Lidera konsorcjum zamawiający poinformował, iż na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, wykonawcę wyklucza się z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, uznając, iż nie wniósł on wadium w sposób należycie zabezpieczający ofertę i interes Zamawiającego, bowiem na dokumencie wadialnym brak było wskazania wszystkich podmiotów tworzących konsorcjum.

Zauważyć należy, iż do oferty załączone zostało pełnomocnictwo z dnia 5 czerwca 2013 r., które upoważniało Lidera konsorcjum m.in. do:

- przygotowania i podpisania oferty i dokonywania wszystkich innych czynności z tym związanych,
- reprezentowania konsorcjum w postępowaniu o udzielenie zamówienia i do zawarcia umowy,
- zaciągania w imieniu konsorcjum zobowiązań finansowych do wysokości kwoty obejmującej pełne koszty realizacji zamówienia wraz z ewentualnymi karami umownymi wynikającymi z umowy z Zamawiającym,
- podejmowania wszelkich czynności w zakresie wnoszenia środków ochrony prawnej.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o udzielenie zamówienia i w tym przypadku ustanawiają pełnomocnika do reprezentowania ich w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo reprezentowania w postępowaniu i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. Lider Konsorcjum został prawidłowo umocowany do reprezentowania każdej spółki z osobna oraz łącznie jako Konsorcjum obu wykonawców na mocy powyższego pełnomocnictwa. W myśl art. 23 ust. 3 ww. ustawy, przepisy dotyczące wykonawcy stosuje się odpowiednio do wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia. Obowiązki wynikające z art. 46 ust. 4a i 5 ww. ustawy dotyczące wykonawcy, odnoszą się więc również do wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, których należy traktować jak jednego wykonawcę. Przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych nie wymagają, aby w przypadku wspólnego ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego wadium było wnoszone wspólnie przez wszystkich członków konsorcjum. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający nie zastrzegł, że na dokumencie wadium, składanym przez konsorcjum, mają być wskazani wszyscy jego członkowie. Brak wskazania wszystkich członków konsorcjum w dokumencie gwarancji nie świadczy więc o braku wniesienia wadium. Nadmienić również należy, iż gwarancja wystawiona na Lidera konsorcjum nie uniemożliwia Zamawiającemu zatrzymania wadium w przypadku zaistnienia przesłanek z art. 46 ust. 4a i 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wykonywanie wszelkich czynności związanych z przygotowaniem i prowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego należały do Komisji Przetargowej. Wraz z członkami Komisji Przetargowej udział w przygotowaniu opisu przedmiotu zamówienia oraz opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu brał Podinspektor Zespołu Gospodarki Wodno-Ściekowej i Odpadami w Wydziale Gospodarki Komunalnej (obecnie Kierownik Zespołu Gospodarki Odpadami w Wydziale Ochrony Środowiska).

Czynności zatwierdzające wynik postępowania, a ponadto zatwierdzające ogłoszenia o zamówieniu, specyfikację istotnych warunków zamówienia, pisma do wykonawcy w sprawie wykluczenia z postępowania oraz protokoły z posiedzenia Komisji Przetargowej wykonywał p. Grzegorz Brzoska – I Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami, którym powierzono przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówień publicznych dotyczących usług odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w zakresie: opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu, opisu przedmiotu zamówienia oraz weryfikacji złożonych ofert, stosownie do art. 7 ust. 1, art. 22 ust. 1a, art. 89 ust. 1 pkt 7b w związku z art. 23 ust. 1, 2 i 3, art. 41 pkt 7

ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

– W postępowaniu w trybie przetargu nieograniczonego o udzielenie zamówienia publicznego, wszczętym w dniu 16 stycznia 2017 r. i unieważnionym w dniu 30 stycznia 2017 r., pn. „Zwalczanie zjawiska bezdomnych zwierząt – Azyl – zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym z terenu Miasta Mysłowice” stwierdzono, że:

- warunek udziału w postępowaniu, w zakresie kompetencji lub uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile obowiązek ich posiadania wynika z odrębnych przepisów, określono w sposób zawężający grono wykonawców, którzy mogli ubiegać się o udzielenie zamówienia, jedynie do przedsiębiorców. Tymczasem w myśl art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.) ilekroć w ustawie jest mowa o wykonawcy - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która ubiega się o udzielenie zamówienia publicznego, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia publicznego.

Powyższym naruszono art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do których zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu oraz wymagane od wykonawców środki dowodowe w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności, nadto zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.

Zamawiający zażądał od wykonawców, którzy mogli ubiegać się o udzielenie zamówienia, posiadanie zezwolenia wydanego, na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.), przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt. Zgodnie z przywołanym przepisem, na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt wymagane jest uzyskanie zezwolenia. Zezwolenia w drodze decyzji, stosownie do art. 7 ust. 6 ww. ustawy, udziela wójt (burmistrz lub prezydent miasta) właściwy ze względu miejsce świadczenia usług.

Tak sformułowany przez zamawiającego warunek udziału w postępowaniu spowodował, że niebędący przedsiębiorcą wykonawca, nie mógł uzyskać zezwolenia na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt (wydanego na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach), tym samym nie mógł spełnić tego warunku udziału w postępowaniu i ubiegać się o udzielenie zamówienia.

W postępowaniu została złożona jedna oferta wykonawcy działającego w oparciu o ustawę z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 1393 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2017 r., poz. 210). Niebędące przedsiębiorcą Towarzystwo nie mogło uzyskać i posiadać zezwolenia na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt, wydanego na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, niemniej mogło prowadzić schronisko na mocy porozumienia zawartego z Gminą Miastem Mysłowice w dniu 28 grudnia 2009 r. i aneksów do porozumienia. Zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U.

z 2013 r., poz. 856 z późn. zm.), organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, mogą zapewniać bezdomnym zwierzętom opiekę i w tym celu prowadzić schroniska dla zwierząt, w porozumieniu z właściwymi organami samorządu terytorialnego.

Ofertę jedynej wykonawcy odrzucono ze względu na zaniechanie udzielenia wyjaśnień i przedłożenia dowodów potwierdzających, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, co stało się powodem unieważnienia postępowania.

- w ogłoszeniu o zamówieniu zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych wszczynającym postępowanie nie zawarto informacji o wielkości zamówienia, do czego zobowiązywało pouczenie wypełniania punktu II.4 sekcji II wzoru ogłoszenia, określonego załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1127), będące wykonaniem art. 41 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.). Stosownie do przywołanych przepisów, w punkcie II.4 ogłoszenia należy podać „wielkość, zakres, rodzaj i ilość dostaw, usług lub robót budowlanych lub określenie zapotrzebowania i wymagań”, które to dane czynią zadość wymogowi, iż ogłoszenie o zamówieniu zawiera co najmniej określenie przedmiotu oraz wielkości lub zakresu zamówienia.

Powyższe polegało na zaniechaniu podania w ogłoszeniu o zamówieniu informacji dotyczącej oszacowanej przez zamawiającego ilości zwierząt, którym wykonawca winien zapewnić opiekę w schronisku dla zwierząt. Brak zamieszczenia w ogłoszeniu tej informacji, nie pozwalał potencjalnym wykonawcom na zorientowanie się w wielkości zamówienia i utrudniało podjęcie decyzji o ubieganiu się o zamówienie.

W punkcie 3.4. opisu przedmiotu zamówienia zawartego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zamawiający oszacował ilość zwierząt w następujący sposób: zapewnienie zwierzętom opieki w schronisku dla zwierząt – łącznie 110 szt. psów, kotów i ślepych miotów bez względu na ilość zwierząt w miocie (przebywających w schronisku ponad 24 godziny).

Projekt specyfikacji istotnych warunków zamówienia i ogłoszenia o zamówieniu przygotowała Komisja Przetargowa w składzie: Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych, Naczelnik Wydziału Komunalnego, Inspektor w Wydziale Zamówień Publicznych i Inspektor w Wydziale Komunalnym.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice biorącymi udział w przygotowaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych o świadczenie usług w obszarze zwalczania zjawiska bezdomnych zwierząt – zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym z terenu Miasta Mysłowice, w zakresie przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszeń o zamówieniu w zakresie:

- określania warunku udziału w postępowaniu w zakresie kompetencji lub uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile obowiązek ich posiadania wynika z odrębnych przepisów, stosownie do art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.),
- zamieszczania w ogłoszeniu o zamówieniu informacji dotyczących wielkości zamówienia, stosownie do art. 41 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.) w związku ze

wzorem ogłoszenia, określonego załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1127), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W latach 2013 - 2014 niejednolicie kwalifikowano operacje gospodarcze w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Mysłówice, niezgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów, przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. W księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności, o której mowa w art. 7 tej ustawy. Stosownie do przyjętych zasad rachunkowości dla jednostki budżetowej, stanowiących załącznik nr 2 do zarządzeń Prezydenta Miasta Mysłówice Nr 736/11 z dnia 28 grudnia 2011 r. wraz ze zmianami, Nr 641/15 z dnia 31 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody, dochody i obciążające ją koszty związane z działalnością dotyczącą danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Do ksiąg roku obrachunkowego przyjmuje się faktury wystawione w roku obrachunkowym niezależnie od terminu ich zapłaty, przypadające do zapłaty za dany rok wynagrodzenia; inne zdarzenia gospodarcze dotyczące tego okresu niezależnie od zapadalności terminu zapłaty. Przy czym w księgach dotyczących grudnia każdego roku księgowane są w zobowiązaniach operacje na podstawie zdanych do Wydziału Budżetu dowodów księgowych do dnia 20 stycznia roku następnego. Dowody dostarczone po tym terminie zaksięgowane zostaną w zobowiązaniach nowego roku.*

Nieprawidłowość dotyczyła następujących operacji gospodarczych:

- *dostarczenia energii elektrycznej za okres od 31.10.2013 r. do 31.12.2013 r., faktura nr S/15011944/0814R/P z dnia 10 stycznia 2014 r. na kwotę 280.304,84 zł wpłynęła do Urzędu Miasta Mysłówice 20 stycznia 2014 r., do Wydziału Budżetu 22 stycznia 2014 r. i została ujęta w księgach rachunkowych 2013 r. (pod datą 31 grudnia 2013 r.), a nie w 2014 r., stosownie do ww. polityki rachunkowości;*
- *aktualizacji Miejskiego Programu Rewitalizacji dla Miasta Mysłówice na lata 2014-2020, faktura nr 203/12/2014 z dnia 23 grudnia 2014 r. na kwotę 9.840,00 zł wpłynęła do Urzędu Miasta - Wydziału Rozwoju Miasta 24 grudnia 2014 r., do Wydziału Budżetu 22 stycznia 2015 r., została ujęta w księgach rachunkowych 2014 r. (pod datą 24 grudnia 2014 r.), a nie w 2015 r., stosownie do ww. polityki rachunkowości;*

- dostarczenia wody i odprowadzenia ścieków w grudniu 2013 r., faktura nr 14-FVP/01/0007 z dnia 7 stycznia 2014 r. na kwotę 945.694,32 zł wpłynęła do Urzędu Miasta-Wydział Ochrony Środowiska 17 stycznia 2014 r., do Wydziału Budżetu 22 stycznia 2014 r., została ujęta w księgach rachunkowych roku 2014 (pod datą 27 marca 2014 r.) – zgodnie z ww. polityką rachunkowości;

- świadczenia usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w grudniu 2013 r., faktura nr 04/1/14 z dnia 3 stycznia 2014 r. na kwotę 575.134,80 zł, wpłynęła do Urzędu Miasta Mysłowice 7 stycznia 2014 r., do Wydziału Ochrony Środowiska 10 stycznia 2014 r., do Wydziału Budżetu dopiero 29 stycznia 2014 r. Ten sam rodzaj kosztów – usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych za grudzień 2014 r. ujęto w księgach rachunkowych 2014 r. Skutkiem powyższego do kosztów 2014 r. zaliczono koszty dotyczące trzynastu miesięcy zamiast dwunastu.

Ponadto, kontroli merytorycznej ww. faktury nr 04/1/14 z dnia 3 stycznia 2014 r. pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska dokonali dopiero 28 stycznia 2014 r. pomimo, że faktura wpłynęła do tego Wydziału 10 stycznia 2014 r. Zgodnie z postanowieniami Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, stanowiącej Załącznik do zarządzenia wewnętrznego Nr 448/2003 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 29 sierpnia 2003 r. z późn. zm. (obowiązującymi do 31 grudnia 2015 r.), bez względu na rodzaj dokumentów należy zawsze dążyć do tego, aby ich obieg odbywał się najkrótszą i najprostszą drogą, w tym celu należy skrócić czas przetrzymywania dokumentów przez odpowiedzialne komórki do minimum.

Za ujmowanie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych odpowiedzialni byli pracownicy Zespołu Księgowości w Wydziale Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Zespołu Księgowości w tym Wydziale. Za przygotowanie projektu zasad rachunkowości dla jednostki budżetowej odpowiedzialny był Zastępca Naczelnika Wydziału Budżetu - Główny Księgowy Urzędu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Lidia Łazarczyk – Skarbnik Miasta Mysłowice.

Wniosek nr 4

Rozważyć zmianę dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości dotyczących zasad rachunkowości dla jednostki budżetowej w zakresie doprecyzowania terminów ujmowania kosztów w księgach rachunkowych w celu prawidłowego oraz jednolitego ich ujmowania w księgach rachunkowych, stosownie do wymogów art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), mając na uwadze art. 4 ust. 1, art. 10 ust. 2 ww. ustawy.

- W 2014 r. i 2016 r. nieprawidłowo zapisem ujemnym ujęto w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Mysłowicach zwrot dotacji. Naruszono tym zasady funkcjonowania kont 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” i 130 – „Rachunek bieżący jednostki”, ujęte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.). Było to również niezgodne z zasadami rachunkowości dla jednostki budżetowej, stanowiącymi załącznik do zarządzeń Prezydenta Miasta Mysłowice Nr 736/11

z 28 grudnia 2011 r. (wraz ze zmianami: w zarządzeniach Nr 42/14 z 31 stycznia 2014 r., Nr 669/14 z 31 grudnia 2014 r., Nr 302/15 z 25 czerwca 2015 r.) oraz Nr 641/15 z 31 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości.

Powyższe dotyczyło rozliczenia dotacji przedmiotowej w 2014 r. oraz dwóch dotacji celowych w 2016 r., udzielonych Miejskiemu Zarządowi Gospodarki Komunalnej w Mysłowicach.

Zwrot dotacji przedmiotowej w kwotach 950,78 zł i 10.556,40 zł zaewidencjonowano zapisami ujemnymi pod datą 14 i 28 maja 2014 r., zwrot dotacji celowej w kwotach 9.300,00 zł i 51,56 zł zaewidencjonowano zapisami ujemnymi pod datą 3 października 2016 r. i 14 listopada 2016 r., zwrot dotacji celowej w kwotach 1.100,00 zł i 295,34 zł zaewidencjonowano zapisami ujemnymi pod datą 3 października 2016 r. i 14 listopada 2016 r., po stronie Wn konta 224, jak i po stronie Ma konta 130.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej do kont 224 i 130 należały do pracowników Zespołu Księgowości w Wydziale Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Zespołu Księgowości w tym Wydziale.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Zespołu Księgowości w Wydziale Budżetu w zakresie ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu zwrotu dotacji, stosownie do zasad funkcjonowania kont 224, 130 ujętych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

- *W latach 2013 - 2017 (do dnia zakończenia kontroli) prowadzono odrębne księgi główne w ramach osobnych, niezależnych systemów w programie „Eurobudżet”. Taki sposób prowadzenia ewidencji księgowej ustalony został zarządzeniami Nr 736/11 z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości ze zmianami oraz Nr 641/15 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości. Powyższe było niezgodne z art. 13 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.). W myśl powyższych przepisów księgi rachunkowe jednostki obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą: dziennik (który może mieć formę dzienników częściowych składających się na jeden dziennik) i księgę główną (jedną). Przepisy przewidują prowadzenie dzienników częściowych w art. 14 ust. 3 ww. ustawy oraz ksiąg pomocniczych w art. 16, art. 17 tej ustawy, jednak księga główna powinna być jedna dla całej jednostki, stosownie do art. 13 ust. 1 ww. ustawy.*

Zgodnie z zapisami polityki rachunkowości były prowadzone następujące księgi:

- a) *Księga Główna wydatków i dochodów budżetowych UM Mysłowice,*
- b) *Księga Główna Organ,*

- c) *Księga Główna Skarbu Państwa,*
- d) *Księga Główna Podatków i Oplat Lokalnych,*
- e) *Księga Główna Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,*
- f) *Księga Główna Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,*
- g) *Księga Główna Sum Depozytowych.*

W konsekwencji zaniechano wygenerowania zbiorczego zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia uwzględniającego dane wynikające ze wszystkich ksiąg pomocniczych na koniec każdego roku obrotowego. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające:

1) symbole lub nazwy kont; 2) salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego; 3) sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego.

Obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych.

Zadania w zakresie koordynowania prac związanych z funkcjonowaniem programów informatycznych należały do Kierownika Zespołu Księgowości w Wydziale Budżetu.

Nadzór i organizacja pracy w zakresie działania tego Wydziału należały do Zastępcy Naczelnika Wydziału Budżetu, któremu powierzono rachunkowość jednostki.

Wniosek nr 6

Zapewnić prowadzenie ksiąg rachunkowych Miasta Mysłowice, w tym sporządzanie zbiorczego zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, stosownie do wymogów art. 13 ust. 1, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

- *W latach 2012 - 2014 nieterminowo regulowano zobowiązania finansowe wobec Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP (zwanego dalej KZK GOP) z tytułu wpłat Miasta Mysłowice na dofinansowanie komunikacji. W myśl z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Powyższe dotyczyło wpłat:*
 - > za kwiecień 2012 r. w kwocie 968.987,00 zł. Termin płatności upływał 10 marca 2012 r., płatności dokonano 12 marca 2012 r.*
 - > za grudzień 2012 r. w kwocie 968.985,62 zł. Termin płatności upływał 10 listopada 2012 r., płatności dokonano 31 grudnia 2012 r. W dniu 31 grudnia 2012 r. dokonano dopłaty za 2012 r. w kwocie 236.672,03 zł, termin płatności upłynął 10 grudnia 2012 r.*
 - > za luty 2013 r. w kwocie 1.129.439,00 zł. Termin płatności upływał 10 stycznia 2013 r., płatności dokonano w trzech transzach tj.: 13 lutego 2013 r. w kwocie 300.000,00 zł, 18 lutego 2013 r. w kwocie 300.000,00 zł oraz 7 marca 2013 r. w kwocie 529.439,00 zł.*

Uchwałą Nr 18/2013 Zarządu KZK GOP w Katowicach z 19 lutego 2013 r. odroczone termin płatności za luty 2013 r. do 10 marca 2013 r.

> za luty 2014 r. w kwocie 1.166.784,00 zł. Termin płatności upływał 10 stycznia 2014 r., płatności dokonano 14 lutego 2014 r. Uchwałą Nr 5/2014 Zarządu KZK GOP w Katowicach z dnia 14 stycznia 2014 r. odroczone termin płatności za luty 2014 r. do 15 lutego 2014 r.

W związku z nieterminowymi płatnościami naliczono odsetki za zwłokę: za 2012 r. w wysokości 19.371,21 zł, za 2013 r. w kwocie 3.218,13 zł, za 2014 r. w kwocie 1.662,27 zł, które ostatecznie zostały umorzone uchwałami Zarządu KZK GOP. Opóźnienia w zapłacie wynosiły od 2 dni do 56 dni.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Edwarda Lasoka – Prezydenta Miasta Mysłowice oraz p. Lidii Łazarczyk – Skarbnika Miasta przyczyną nieterminowego regulowania zobowiązań wobec KZK GOP był brak odpowiedniej ilości środków na rachunku bankowym. Stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.), kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.

Wniosek nr 7

Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań Urzędu Miasta Mysłowice, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

- *W trakcie inwentaryzacji środków trwałych Urzędu Miasta Mysłowice według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. zaniechano przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów będących w posiadaniu Gminy i gruntów Skarbu Państwa oraz środków trwałych do których dostęp jest znacznie utrudniony drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.*

W myśl art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Zgodnie z art. 27 ustawy o rachunkowości przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym, a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadają termin inwentaryzacji.

Zgodnie ze zbiorczym protokołem weryfikacji oraz protokołami z weryfikacji przeprowadzonej na 31 grudnia 2012 r. nie przeprowadzono weryfikacji środków trwałych ujętych w ewidencji środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” (w tym: gruntów będących własnością Gminy oraz sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, instalacji i innych urządzeń wodno-kanalizacyjnych w poszczególnych grupach rodzajowych), jak

również gruntów Skarbu Państwa ujętych na pozabilansowym koncie 995-4 „Środki trwałe Skarbu Państwa grupa 0 „grunty” w drodze porównania z odpowiednimi dokumentami źródłowymi.

W § 1 pkt 2 lit. c Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Miasta Mysłowice wprowadzonej zarządzeniem Nr 680/12 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 8 listopada 2012 r. ustalono metodę inwentaryzacji w drodze weryfikacji, czyli porównania zgodności posiadanej dokumentacji z saldami ewidencji syntetycznej i analitycznej ksiąg rachunkowych, dla gruntów, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi między innymi sieci kanalizacyjnych, wodociągowych itp.

Zgodnie z ww. zarządzeniem po zakończeniu inwentaryzacji drogą weryfikacji należy sporządzić zbiorczy protokół zinwentaryzowanych tą drogą składników aktywów i pasywów. Stosownie do zarządzenia Nr 681/12 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 8 listopada 2012 r. ze zmianami w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Miasta Mysłowice, inwentaryzację w drodze uzgodnienia sald i weryfikacji przeprowadzają pracownicy Wydziału Budżetu oraz pracownicy wydziałów merytorycznie odpowiedzialnych.

W dniu 8 marca 2013 r. Kierownik Zespołu Księgowości w Wydziale Budżetu zwrócił się o pisemne potwierdzenie stanów księgowych do Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, jak również do Naczelnika Wydziału Gospodarki Komunalnej celem dokonania weryfikacji. W odpowiedzi na pisemne potwierdzenie stanów księgowych Wydział Gospodarki Nieruchomościami poinformował w dniu 8 kwietnia 2013 r. Wydział Budżetu o braku możliwości dokonania powyższego potwierdzenia z uwagi na stan zapisów przekazanego wydruku, który nie precyzował dokładnie numerów działek położenia w obrębach i numerów ksiąg wieczystych oraz na braki kadrowe.

Zgodnie z ww. pismem zwrócono wydruk z Księgi Głównej przekazując jednocześnie elektroniczną wersję zasobu Gminy Mysłowice, Skarbu Państwa i powiatu celem wykorzystania przy sprawdzeniu poprawności zaewidencjonowanych przez Wydział Budżetu pozycji.

Stosownie do § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

Zgodnie z § 5 pkt 5 ww. instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Miasta Mysłowice stanowiącej załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 680/12 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 8 listopada 2012 r. do kompetencji Skarbnika Miasta należało m.in. zapewnienie dokonania inwentaryzacji aktywów i pasywów nieobjętych spisami z natury, tj. drogą uzgodnienia sald i drogą weryfikacji stanów księgowych z dokumentacją. Nadzór nad wykonaniem ww. zarządzenia sprawowała p. Lidia Łazarczyk – Skarbnik Miasta. Za sprawny, terminowy i prawidłowy przebieg inwentaryzacji był odpowiedzialny Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej, który podpisał zbiorczy protokół weryfikacji przeprowadzonej na 31 grudnia 2012 r.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji gruntów oraz środków trwałych do których dostęp jest znacznie utrudniony w drodze weryfikacji, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3, art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.) oraz § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 760), mając na uwadze zasady przeprowadzania, rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Miasta Mysłowice określone w zarządzeniu Prezydenta Miasta Mysłowice Nr 586/16 z 11 października 2016 r., a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowo przeprowadzono inwentaryzację prawa użytkowania wieczystego gruntów wg stanu na 31 grudnia 2016 r. poprzez brak wyjaśnienia i rozliczenia w ewidencji księgowej różnic, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 3, art. 27 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.).*

Zgodnie z powołanymi przepisami, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: praw zakwalifikowanych do nieruchomości, drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym, a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. a ustawy o rachunkowości do środków trwałych zalicza się nieruchomości - w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu.

W wyniku przeprowadzonej wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. inwentaryzacji nie stwierdzono różnic pomiędzy stanem ewidencyjnym, a stanem wynikającym z dokumentów pomimo, że w ewidencji ujęte było prawo użytkowania wieczystego działek oznaczonych: nr 975/32 o wartości księgowej: 287.584,00 zł, nr 988/32 o wartości księgowej: 15.735,00 zł, nr 984/27 o wartości księgowej: 12.014,71 zł, tj. o łącznej wartości: 315.333,71 zł. Prawo użytkowania wieczystego ww. działek zostało sprzedane na mocy umowy - akt notarialny Rep. A nr 4341/2016 z dnia 15 lipca 2016 r. W celu przeprowadzenia inwentaryzacji, 1 grudnia 2016 r. p. Andrzej Kijanka – Sekretarz Miasta skierował do Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami pismo, do którego załączono wydruk z ewidencji analitycznej z Wydziału Budżetu, w którym wykazano, że wartość nieruchomości gruntowych (w tym prawa użytkowania wieczystego) wynosi 47.514.227,02 zł. Identyczną wartość ujęto w zestawieniu majątku, w którym wykazano również ww. trzy działki. Wartość majątku i ilość posiadanych działek potwierdził Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami.

Protokół weryfikacji został podpisany również przez członków komisji inwentaryzacyjnej, powołanej na mocy zarządzenia Nr 585/16 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 11 października 2016 r. ze zmianami. Zgodnie z ww. zarządzeniem inwentaryzację w drodze weryfikacji przeprowadzają pracownicy Wydziału Budżetu oraz pracownicy wydziałów merytorycznie odpowiedzialnych. Nadzór nad wykonaniem tego zarządzenia sprawował p. Andrzej Kijanka – Sekretarz Miasta Mysłowice.

Wniosek nr 9

Przeprowadzić inwentaryzację środków trwałych, w tym prawa użytkownika wieczystego gruntów w drodze weryfikacji, zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 pkt 3, art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), mając na uwadze postanowienia Instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem Prezydenta Miasta Mysłowice Nr 586/16 z dnia 11 października 2016 r.

- *Niebieżące ujęcie w ewidencji księgowej operacji gospodarczej polegającej na sprzedaży prawa użytkownika wieczystego gruntu, tj. działek oznaczonych numerami: 988/32, 975/32 i 984/27 o łącznej powierzchni 3.249 m², o łącznej wartości 315.333,71 zł, czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm., a następnie Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 z późn.zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Prawo użytkownika wieczystego ww. nieruchomości sprzedane zostało na mocy aktu notarialnego Rep. A nr 4341/2016 z dnia 15 lipca 2016 r., natomiast operacja ujęta została w ewidencji księgowej dnia 14 lutego 2017 r., w oparciu o dowody źródłowe: L-ST nr LT/1/17, (działka nr 975/32), L-ST nr LT/3/17 (działka nr 988/32), L-ST nr LT/2/17 (działka nr 984/27). W dowodach tych wskazano datę zakończenia likwidacji, tj. dzień 15 lipca 2016 r., natomiast nie wskazano daty ich wystawienia. Zgodnie z art.21 pkt 4 ustawy o rachunkowości dowód księgowy powinien zawierać co najmniej datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu.*

Dowody źródłowe L-ST wystawiane były przez pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, a przekazano je do Wydziału Budżetu dopiero 14 lutego 2017 r. Zasady prowadzenia ewidencji środków trwałych określone zostały w zarządzeniu Nr 120/05 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 13 kwietnia 2005 r. w sprawie przyjęcia zasad gospodarki majątkiem trwałym gminy i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie, zmienionym na podstawie zarządzeń Prezydenta Miasta Mysłowice Nr 590/13 z 5 grudnia 2013 r. oraz Nr 206/14 z 23 maja 2014 r. Ewidencja środków trwałych, w myśl ww. zarządzeń prowadzona jest przy użyciu komputera z zachowaniem wymogów przewidzianych dla księgi inwentarzowej. Do likwidacji środka trwałego służy dowód LT, który sporządza się w dwóch egzemplarzach. Dowody rozchodowe LT podpisuje naczelnik wydziału merytorycznie odpowiedzialnego za dany środek trwały.

W zarządzeniu Nr 206/14 z dnia 23 maja 2014 r. wskazano, że ewidencja księgowa gruntów gminnych i prawa użytkownika wieczystego gruntu, którego użytkownikiem jest Miasto Mysłowice prowadzona jest w Wydziale Budżetu. Ewidencja ilościowo-wartościowa gruntów wskazanych powyżej prowadzona jest w Wydziale Urzędu Miasta Mysłowice właściwym do prowadzenia spraw z zakresu gospodarki nieruchomościami.

W zarządzeniu tym nie wskazano terminów przekazywania dowodów źródłowych dotyczących operacji gospodarczych przez wydziały merytoryczne do wydziału właściwego w sprawach prowadzenia ewidencji syntetycznej. Wykonanie ww. zarządzenia powierzono Sekretarzowi Miasta, Naczelnikom Wydziałów i Kierownikom Zespołów merytorycznie odpowiedzialnym.

Wniosek nr 10

Rozważyć uzupełnienie zarządzenia Nr 120/05 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 13 kwietnia 2005 r. w sprawie przyjęcia zasad gospodarki majątkiem trwałym gminy i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie z późn. zm., o terminy przekazywania dowodów źródłowych dotyczących operacji gospodarczych w celu bieżącego ich ujęcia w księgach rachunkowych, mając na uwadze art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a, art. 20 ust. 1, art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.).

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice w zakresie sporządzania i przekazywania do Wydziału Budżetu dowodów źródłowych dotyczących operacji gospodarczych celem bieżącego ich ujęcia w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1 i art. 21 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), mając na uwadze wymogi określone w zarządzeniu Nr 120/05 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 13 kwietnia 2005 r. w sprawie przyjęcia zasad gospodarki majątkiem trwałym gminy i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie z późn.zm., jak również art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowo wykazano zobowiązania z tytułu pożyczki zaciągniętej w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kolumnie układu podmiotowego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II, III i IV kwartału 2015 r. (tj. w grupie III) oraz II, III, IV kwartału 2016 r. (tj. w grupie I), zamiast w grupie II. Powyższe naruszyło § 1 ust. 1, § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a, b i c instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) w związku z § 10 ust. 4 i ust. 9 ww. rozporządzenia Ministra Finansów. Fundusz ten jest państwową osobą prawną i powinien zostać wykazany w grupie II obejmującej m.in. państwowe osoby prawne. W trakcie kontroli, tj. 28 lutego 2017 r. sporządzono korekty ww. sprawozdań za III i IV kwartał 2016 r., w których zobowiązania z tytułu ww. pożyczki wykazano prawidłowo.*

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji podpisali, wg stanu na koniec:

- II kwartału 2015 r. p. Bernard Pastuszka – II Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice, III i IV kwartału 2015 r. oraz III i IV kwartału 2016 r. p. Grzegorz Brzoska – I Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice, II kwartału 2016 r. p. Edward Lasok – Prezydent Miasta Mysłowice;

- III-IV kwartału 2015 r. oraz II-IV kwartału 2016 r. p. Lidia Łazarczyk – Skarbnik Miasta Mysłowice, II kwartału 2015 r. Kierownik Zespołu Budżetu w Wydziale Budżetu.

Zadania w zakresie przygotowania powyższych danych do ujęcia w sprawozdaniu Rb-Z należały do Kierownika Zespołu Budżetu w Wydziale Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Zastępca Naczelnika Wydziału Budżetu.

Wniosek nr 12

Sporządzać sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji z zachowaniem prawidłowej kolumny układu podmiotowego dla zobowiązań z tytułu pożyczki w NFOŚiGW, stosownie do § 1 ust. 1, § 2 ust. 2 pkt I lit. a, b i c instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) w związku z § 10 ust. 4 i 9 tego rozporządzenia.

- *W informacjach uzupełniających do bilansu z wykonania budżetu Miasta Mysłowice sporządzonego wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz 31 grudnia 2015 r. w pozycji: „Udzielone gwarancje i poręczenia” wykazano wartość niewymagalnych, potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń zamiast kwoty poręczeń udzielonych w tym okresie.*

Zgodnie z § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia. Zgodnie ze wzorem bilansu, o którym mowa powyżej, informacje uzupełniające zawierają: udzielone gwarancje i poręczenia, otrzymane gwarancje i poręczenia, inne informacje istotne dla rzetelności i przejrzystości budżetu.

W bilansie z wykonania budżetu wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wykazano w pozycji: „Udzielone gwarancje i poręczenia” kwotę 133.002.356,45 zł, przy czym w 2014 r. Miasto udzieliło dwóch poręczeń za zobowiązania MPWiK Sp. z o.o. w Mysłowicach do kwoty 883.200,00 zł.

W bilansie z wykonania budżetu wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. wykazano w pozycji: „Udzielone gwarancje i poręczenia” kwotę 128.240.891,85 zł, przy czym w 2015 r. Miasto nie udzieliło poręczeń.

Bilanse z wykonania budżetu Miasta Mysłowice wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz 31 grudnia 2015 r. zostały podpisane przez p. Grzegorza Brzoskę – I Zastępcę Prezydenta Miasta Mysłowice oraz p. Lidię Łazarczyk – Skarbnika Miasta Mysłowice.

Zadania w zakresie przygotowywania bilansu z wykonania budżetu należały do Kierownika Zespołu Budżetu w Wydziale Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Zastępca Naczelnika Wydziału Budżetu.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Zespołu Budżetu w Wydziale Budżetu w zakresie prawidłowego wykazywania informacji uzupełniających do bilansu z wykonania budżetu, stosownie do § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów

kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz.760), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowo wykazano kwotę wolnych środków w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 marca 2015 r., 30 czerwca 2015 r., 30 września 2015 r. oraz 31 grudnia 2015 r. wraz z korektą nr 1, w pozycji D.16 - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zarówno w kolumnie „plan (po zmianach)”, jak i kolumnie „wykonanie”. W sprawozdaniach tych wykazano w pozycji D.16 kwotę „0”. Zgodnie z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. W myśl § 13 pkt 5 lit. d Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 z późn. zm.), w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, dane po stronie wykonania, dotyczące przychodów z tytułu wolnych środków - wykazuje się wysokość wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, również kwotę uruchomioną na pokrycie deficytu. Stosownie do § 9 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.*

W trakcie kontroli ustalona przez Skarbnika Miasta Mysłowice wysokość wolnych środków na podstawie bilansu z wykonania budżetu Miasta Mysłowice za 2014 r. oraz ewidencji księgowej kont organu, tj. 133 „Rachunek budżetu”, 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, 224 „Rozrachunki budżetu”, 250 „Należności finansowe”, 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiła 4.044.699,49 zł.

W 2016 r. w sprawozdaniach Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2016 r., 30 września 2016 r., 31 grudnia 2016 r. wykazano kwotę wolnych środków na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Zadania w zakresie przygotowania danych do ujęcia w sprawozdaniu Rb-NDS należały do Kierownika Zespołu Budżetu w Wydziale Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Zastępca Naczelnika Wydziału Budżetu.

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego Miasta Mysłowice za okres od początku roku do dnia: 31 marca 2015 r., 30 września 2015 r. oraz 31 grudnia 2015 r. wraz z korektą nr 1 podpisali: p. Grzegorz Brzoska – I Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice oraz p. Lidia Łazarczyk – Skarbnik Miasta Mysłowice. Sprawozdanie Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2015 r. podpisali:

p. Bernard Pastuszka – II Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice oraz p. Lidia Łazarczyk – Skarbnik Miasta Mysłowice.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Zespołu Budżetu w Wydziale Budżetu w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 13 pkt 5 lit. d Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.) oraz § 9 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W pięciu umowach kredytu zawartych w latach 2012 - 2016 Miasto Mysłowice wyraziło zgodę na obciążenie przez Bank w dniu wymagalności rachunku w celu spłaty jego zobowiązań z tytułu umowy. Ponadto w umowach zapisano, że bank jest uprawniony do pobierania środków w tym trybie przed wszelkimi innymi płatnościami, z wyjątkiem płatności wynikających z tytułów wykonawczych, a w przypadku braku w dniu wymagalności wystarczających środków na rachunku bank jest uprawniony do pobrania wymaganych kwot z wszelkich wpływów na rachunek przed wszystkimi innymi płatnościami, za wyjątkiem płatności wynikających z tytułów wykonawczych mających zastosowanie do rachunku. Zgodnie z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.*

Powyższe dotyczyło umów o kredyt zlotowy w rachunku bankowym zawartych przez p. Edwarda Lasoka – Prezydenta Miasta Mysłowice (umowy z 2012 r., 2013 r., 2016 r.), p. Grzegorza Brzoskę – I Zastępcę Prezydenta Miasta Mysłowice (umowy z 2014 r. i 2015 r.), przy kontrasygnacie p. Lidii Łazarczyk – Skarbnika Miasta Mysłowice.

Wniosek nr 15

Ustanawiać prawne zabezpieczenia spłat kredytów zaciąganych przez Miasto Mysłowice, zgodnie z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

- *Zaniechano, do dnia zakończenia kontroli, przeprowadzenia postępowania administracyjnego w celu ustalenia czy zachodzą przesłanki do naliczenia kary pieniężnej wobec wykonawcy świadczącego na terenie Miasta Mysłowice usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy z terenu miasta Mysłowice, na podstawie umowy nr Nr GM-III.272.3.4.2013 z dnia 1 lipca 2013 r. za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych do składowania do innej niż regionalna instalacja do*

przetwarzania odpadów komunalnych, czym naruszono art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który nie przekazuje odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – podlega karze pieniężnej w wysokości 500 zł do 2.000 zł za pierwszy ujawniony przypadek, nałożonej w drodze decyzji administracyjnej.

Na podstawie comiesięcznych protokołów odbioru oraz kart przekazania odpadu za dany okres, stwierdzono przypadki przekazywania przez wykonawcę niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie odpadu 20 03 01 częściowo do innych, niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, co dotyczyło:

- w okresie od lipca 2013 r. do sierpnia 2014 r. ALBA MPGK Sp. z o.o. Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych Lipówka II Dąbrowa Górnicza o statusie instalacji zastępczej dla regionu II,

- w okresie od lipca 2013 r. (za wyjątkiem września 2013 r.) do lipca 2014 r. REMONDIS Sp. z o.o. Warszawa, Oddziału w Sosnowcu ZPPA Dąbrowa Górnicza tj. instalacji zastępczej dla regionu II do produkcji paliw alternatywnych.,

- we wrześniu 2013 r. Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych VAN GANSEWINKEL Górny Śląsk Sp. z o.o. Ruda Śląska - sortowni odpadów komunalnych zmieszanych o statusie instalacji zastępczej oraz instalacji zastępczej do produkcji paliw alternatywnych dla regionu II, zgodnie z uchwałami Sejmiku Województwa Śląskiego.

Mając na uwadze powyższe, wskutek zaniechania podjęcia działań mających na celu zweryfikowanie podstaw do naliczenia kary pieniężnej za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych, Gmina Mysłówice nie mogła formalnie podjąć działań zmierzających do złożenia wniosku o wykreślenie wykonawcy usługi z rejestru przedsiębiorców, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 ww. ustawy. Zgodnie z powyższym przepisem, wykreślenie z rejestru następuje także w przypadku gdy: stwierdzono, że przedsiębiorca po raz drugi przekazuje zmieszane odpady komunalne, odpady zielone lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do instalacji innych niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach należały do pracowników byłego Zespołu Gospodarki Wodno-Ściekowej i Odpadami w Wydziale Gospodarki Komunalnej, a następnie Zespołu Gospodarki Odpadami w Wydziale Ochrony Środowiska. Nadzór nad Zespołami sprawowany był przez Kierowników ww. Zespołów.

Osobą zobowiązaną do naliczenia kary pieniężnej w myśl art. 9zb ust. 1 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku był w okresie od lipca 2013 r. do stycznia 2015 r. - p. Edward Lasok – Prezydent Miasta Mysłówice.

Wniosek nr 16

Rozważyć możliwość wszczęcia postępowania administracyjnego w celu zweryfikowania czy zachodzą przesłanki uzasadniające nałożenie kary pieniężnej na wykonawcę świadczącego na rzecz Miasta Mysłówice usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy z terenu miasta Mysłówice, na podstawie umowy Nr GM-III.272.3.4.2013 z dnia 1 lipca 2013 r., w związku

z przekazaniem zmieszanych odpadów komunalnych do innej, niż regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, stosownie do art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.), a w uzasadnionym przypadku podjąć działania zmierzające do wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru, o którym mowa w art. 9c ust. 1 powyższej ustawy, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 tej ustawy, mając na uwadze art. 1 pkt 1, art. 61 § 1 oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2012 - 2016 na podstawie decyzji organu podatkowego dokonano wymiaru podatku od nieruchomości podatnikowi o nr ewidencyjnym 3/3063 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą) z uwzględnieniem zwolnienia w tym podatku nie przewidzianym w uchwale Rady Miasta Mysłowice. W powyższym okresie podatnik nie składał informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Nie podjęto działań celem wyegzekwowania obowiązku corocznego składania ww. informacji oraz przeprowadzenia czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych przedstawionych w informacjach z zasadami udzielenia przedmiotowych zwolnień podatkowych wprowadzonymi uchwałami Rady Miasta Mysłowice. Było to niezgodne z art. 272 pkt 1 lit. a i pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji (informacji w sprawie podatku od nieruchomości) oraz mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto, zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Organ podatkowy nie podjął również działań celem przeprowadzenia u podatnika kontroli podatkowej, do czego był uprawniony na mocy art. 281 § 1 ww. ustawy celem sprawdzenia, czy podatnik wywiązuje się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.*

Organ podatkowy wydał dla podatnika decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości za lata 2012-2016, w których udzielił podatnikowi zwolnienia z podatku od nieruchomości wyłącznie dla gruntów (pozostałych) o powierzchni 30.987 m². Wartość udzielonego ww. zwolnienia w latach 2012 -2016 wynosiła 63.833,22 zł.

Zwolnienia udzielono na mocy uchwał Rady Miasta Mysłowice Nr XX/307/11 z dnia 24 listopada 2011 r. i Nr XXXV/654/12 z dnia 12 grudnia 2012 r. zmienionej uchwałą Nr XLIX/917/13 z dnia 28 listopada 2013 r., zgodnie z którymi w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2014 r. zwolnieniu od podatku od nieruchomości podlegały grunty, budynki lub ich części, budowle lub ich części zajęte na boiska, obiekty sportowe i place zabaw dla dzieci i młodzieży, inne niż określone w art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. W 2012 r. wyłączono ze zwolnienia nieruchomości (podlegające zwolnieniu) oddane innym przedsiębiorcom do odpłatnego korzystania.

Natomiast w okresie od 1 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2016 r. zwolnieniu od podatku od nieruchomości podlegały grunty, budynki lub ich części, budowle lub ich części zajęte na: budynki kultury fizycznej, budowle sportowe i rekreacyjne oraz ogólnodostępne place zabaw dla dzieci i młodzieży, inne niż określone w art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, na podstawie uchwał Nr LV/1046/14 z dnia 29 maja 2014 r., Nr LXI/1159/14 z dnia 30 października 2014 r. i Nr XIV/205/15 z dnia 29 października 2015 r. W uchwałach obowiązujących w okresie od 1 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2016 r. zdefiniowano budynek kultury fizycznej oraz budowle sportowe i rekreacyjne jako obiekty tak sklasyfikowane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późn. zm.) i będące jednocześnie budynkami albo budowlami w rozumieniu ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wprowadzone przez Radę Miasta Mysłowice zwolnienia przedmiotowe nie przewidywały zwolnień od podatku od nieruchomości samodzielnie dla gruntów. Zwolnione od podatku grunty musiały być zajęte na wymienione w uchwałach budynki lub budowle bądź ogólnodostępne place zabaw dla dzieci i młodzieży (do 30 czerwca 2014 r. także na boiska), a w przypadku nabycia przez podatników uprawnień do takiego zwolnienia od podatku od nieruchomości byli oni zobowiązani do przedkładania Prezydentowi Miasta Mysłowice, w terminie do 31 stycznia każdego roku, m.in. informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych (oprócz dokumentów stanowiących podstawę do udzielenia pomocy publicznej – które podatnik nr 3/3063 składał terminowo), na obowiązujących w danym roku podatkowym formularzach z wykazem nieruchomości podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości oraz zwolnionych na podstawie ww. uchwał. Zgodnie z wymogami art. 1a ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 716 z późn. zm.), budynek to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach, natomiast budowla to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Na wezwanie organu podatkowego w dniu 17 listopada 2016 r. podatnik złożył za lata korzystania ze zwolnienia komplet informacji w sprawie podatku od nieruchomości (druków IN-1) wraz z załącznikami do informacji zawierającymi dane o zwolnieniach od podatku od nieruchomości (druków ZN-1/B), w których wykazał do zwolnienia wyłącznie grunt o powierzchni 30.987 m² (bez posadowionych na nim budynków).

W dniu 8 lutego 2017 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z udziałem Naczelnika Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych i Kierownika w Zespole Wymiaru Podatków i Opłat Lokalnych przeprowadzili wizję lokalną na terenie nieruchomości podatnika (działce nr 499/47), której cała powierzchnia 30.987 m² gruntu podlegała zwolnieniu. W trakcie wizji stwierdzono, że na części ogrodzonej ww. nieruchomości znajduje się boisko otoczone wałami ziemnymi, jak również portiernia i murowany pawilon.

Zadania w zakresie prowadzenia czynności sprawdzających, postępowań podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości osób fizycznych, a także przyjmowania i weryfikacji

składanych formularzy podatkowych należały do Inspektora w Wydziale Podatków i Opłat Lokalnych. Nadzór w tym zakresie oraz organizowanie wykonywania postanowień aktów prawnych, m.in. uchwał, w sprawach wchodzących w zakres działania Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych, należały do Naczelnika tego Wydziału.

Wniosek nr 17

Wszczęć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.) postępowanie podatkowe wobec podatnika o nr ewidencyjnym 3/3063 w celu ustalenia prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego za lata 2012-2016 w związku z przepisami ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 716 z późn. zm.).

- *W 2013 r. dokonano potrącenia zobowiązania podatkowego z niewymagalnej wierzytelności podatnika (spółka z o.o.) o numerze karty kontowej 1/156/0, pomimo braku spełnienia przesłanek określonych w art. 65 w związku z art. 64 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.). Przytoczone przepisy ww. ustawy wskazują zamknięty katalog przypadków, w których zobowiązania podatkowe podatnika na jego wniosek mogą być potrącane z wzajemnej, bezspornej, wymagalnej wierzytelności podatnika. Potrącenia w wysokości 80.195,00 zł dokonano z faktury VAT nr 04/8/13 z dnia 6 grudnia 2013 r. wystawionej na rzecz Miasta Mysłowice przez ww. podatnika za świadczenie usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy z terenu miasta Mysłowice, w listopadzie 2013 r. na kwotę 575.134,80 zł. Podatnik ten złożył wniosek 31 grudnia 2013 r. o zaliczenie części wierzytelności spółki z tytułu realizacji umowy Nr GM-III.272.3.4.2013 z 1 lipca 2013 r. wynikającej z faktury VAT nr 04/8/13 z dnia 6 grudnia 2013 r. na poczet podatku od nieruchomości za 2014 r. Wierzytelność podatnika na dzień dokonania potrącenia, tj. 31 grudnia 2013 r. nie była wymagalna, bowiem termin płatności ww. faktury VAT nr 04/8/13 przypadł na 8 stycznia 2014 r. Nie wydano postanowienia o potrąceniu, stosownie do wymogów art. 64 § 6a ww. ustawy. Zgodnie ze wskazanym przepisem, potrącenie następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie. Dopiero w trakcie kontroli, tj. 16 lutego 2017 r. wydano postanowienie nr PO.3220.1.2017.GW w sprawie zaliczenia kwoty 80.195,00 zł na poczet zobowiązań podatkowych, tj. podatku od nieruchomości za rok 2014 i określono datę potrącenia na dzień 9 stycznia 2014 r., ponieważ dopiero z tym dniem było to prawnie możliwe. Na karcie kontowej podatnika pod datą 31 grudnia 2013 r. zaksięgowano przelew bankowy (wplyw podatku) na kwotę 80.195,00 zł. Powyższe wynikało z dokonanego przelewu bankowego z konta wydatków Urzędu Miasta na konto dochodów, gdzie w tytule podano: zaliczka na podatek od nieruchomości za 2014 r. faktura nr 04/8/13. Na karcie kontowej podatnika jako opis operacji wpisano „przelew bieżący”, w sytuacji gdy faktyczne wygaszenie zobowiązania podatkowego nastąpiło wskutek potrącenia. Zgodnie z § 3 pkt 1 i 4, § 4 ust. 1 pkt 4, § 4 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności: prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków oraz dokonywanie rozliczeń podatników z tytułu wpłat, nadpłat i zaległości. Do udokumentowania przypisów lub odpisów służą m.in.: postanowienia o dokonaniu potrącenia, o którym mowa w art. 65 Ordynacji podatkowej. Do*

udokumentowania wygaśnięcia zobowiązania podatkowego służą m.in. dokumenty, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia. Ponadto, stosownie do § 21 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia, księgowani dotyczących rozrachunków z poszczególnymi podatnikami z tytułu należnych i wpłacanych przez nich podatków podlegających przypisaniu na ich kontach, dokonuje się na kontach szczegółowych prowadzonych do kont analitycznych w ramach syntetycznego konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”: na stronie Wn konta szczegółowego księguje się m.in.: przypisy należności; na stronie Ma konta szczegółowego księguje się m.in.: odpisy należności, wpłaty dokonane na rachunek bieżący urzędu, wpłaty dokonane do kasy urzędu, wygaśnięcie zobowiązania podatkowego wskutek potrącenia, o którym mowa w art. 65 § 1 Ordynacji podatkowej.

Zadania w zakresie prowadzenia w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków (w tym na karcie kontowej podatnika); dokonywanie rozliczeń podatników z tytułu wpłat, nadpłat i zaległości oraz wydawanie w tym zakresie postanowień przewidzianych w ustawie Ordynacja podatkowa należały do Kierownika Zespołu ds. Księgowości Podatków i Oplat Lokalnych w Wydziale Podatków i Oplat Lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Podatków i Oplat Lokalnych.

Wniosek nr 18

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Podatków i Oplat Lokalnych w zakresie dokonywania potrąceń wierzytelności podatników, jak i prowadzenia prawidłowej ewidencji księgowej w tym zakresie, stosownie do art. 65 w związku z art. 64 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 z późn. zm.), § 3 pkt 1 i 4, § 4 ust. 1 pkt 4, § 4 ust.2 pkt 6, § 21 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- W latach 2012 - 2016 wydawano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie wniosków zawierających braki formalne i nie wezwano wnioskodawców do ich uzupełnienia, mimo iż zgodnie z dyspozycją art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.), jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania. Przepis art. 18 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.) wymagał, aby do wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dołączyć decyzję państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 594 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło zezwoleń na sprzedaż wszystkich rodzajów napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wydanych dla 7 punktów sprzedaży (spośród 8) prowadzonych przez przedsiębiorcę o numerze karty kontowej 62025 oraz zezwoleń wydanych dla 4 punktów sprzedaży (spośród 7) prowadzonych przez przedsiębiorcę o numerze karty kontowej 009943. Załącznikami do wniosków, na podstawie których wydano ww. zezwolenia, zamiast decyzji właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej o zatwierdzeniu zakładu, były zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wzór takiego zaświadczenia, który został określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2007 r. w sprawie wzorów dokumentów dotyczących rejestracji i zatwierdzania zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność podlegających urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 106, poz. 730), nie przewiduje zamieszczania danych dotyczących rodzaju żywności będącej przedmiotem produkcji lub obrotu (np. napojów alkoholowych). Natomiast wydawane przez właściwe organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej decyzje o zatwierdzeniu zakładu zawierają informacje o rodzajach żywności (także napojach alkoholowych), które mogą być przedmiotem obrotu w danym punkcie sprzedaży.

Jedną z przyczyn powstania wyżej opisanej nieprawidłowości było stosowanie w Urzędzie Miasta Mysłowice wzoru wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, który dopuszczał dołączanie do wniosku jako załącznika (alternatywnego w stosunku do decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu) zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Powyższy wzór był stosowany przez pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i obowiązywał przez cały okres objęty kontrolą.

Zgodnie z zakresami czynności, w okresie objętym kontrolą przygotowywanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych należało do Podinspektora w Wydziale Spraw Obywatelskich. Nadzór nad ww. pracownikiem sprawował Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich.

Wniosek nr 19

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Spraw Obywatelskich w zakresie weryfikowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wraz z dołączanymi do nich załącznikami, stosownie do art. 18 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.) oraz art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Wniosek nr 20

Rozważyć wprowadzenie do stosowania wzoru wniosku o uzyskanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, uwzględniającego wymogi art. 18 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

– W latach 2015 - 2016 przyznawano i wypłacano nagrody uznaniowe oraz jednorazowe dla pracowników Urzędu Miasta Mysłowice bez indywidualnego uzasadnienia podstaw ich przyznania oraz nie sporządzono zawiadomień o przyznaniu nagrody. Wypłat nagród uznaniowych dokonano według zaakceptowanych przez p. Edwarda Lasoka – Prezydenta Miasta Mysłowice list pracowników z dnia 21 grudnia 2015 r. i dnia 14 grudnia 2016 r., sporządzonych na podstawie wniosków (list pracowników) kierowników komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Mysłowice. Wnioski kierowników komórek organizacyjnych, za wyjątkiem wniosku z dnia 12 grudnia 2016 r. Naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego, nie zawierały uzasadnień co do wnioskowanej dla poszczególnych pracowników nagrody.

Wypłat nagród jednorazowych (okolicznościowych) dokonano natomiast na podstawie indywidualnych pism p. Edwarda Lasoka – Prezydenta Miasta Mysłowice, polecających wypłacenie pracownikom Urzędu Miasta Mysłowice nagród:

- z dnia 29 maja 2015 z tytułu 25-lecia Samorządu Terytorialnego w Polsce,
- z dnia 18 marca 2016 r. (bez wskazania wydarzenia, uroczystości),
- z dnia 24 maja 2016 r. w związku z Dniem Samorządu Terytorialnego.

W myśl art. 36 ust. 6 ustawy dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 902), pracownikowi samorządowemu, zatrudnionemu na podstawie powołania lub umowy o pracę, można przyznać nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

Stosownie natomiast do „Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Mysłowice”, wprowadzonego zarządzeniem Nr 242/09 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 4 listopada 2009 r. (ze zmianami):

- ✓ za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej pracownik może otrzymać także nagrodę uznaniową i okolicznościową,
- ✓ decyzję o przyznaniu nagrody podejmuje Kierownik Urzędu na uzasadniony wniosek bezpośredniego przełożonego pracownika,
- ✓ Kierownik Urzędu może przyznać nagrodę z własnej inicjatywy,
- ✓ wysokość nagrody uznaniowej i okolicznościowej uzależniona jest od stopnia złożoności i trudności wykonywanych zadań, oceny uzyskanych wyników pracy zawodowej, dyspozycyjności pracownika w zakresie wykonywania ważnych i pilnych zadań, wykonywania dodatkowych zadań poza zakresem obowiązków oraz działania usprawniające na stanowisku pracy.

Zgodnie z art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1666 z późn. zm.), pracownikom, którzy przez wzorowe wypełnianie swoich obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy i podnoszenie jej wydajności oraz jakości przyczyniają się szczególnie do wykonywania zadań zakładu, mogą być przyznawane nagrody i wyróżnienia. Odpis zawiadomienia o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia składa się do akt osobowych pracownika. Jak stanowi natomiast § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.) w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika, akta osobowe pracownika składają się z trzech części i obejmują w części B dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia pracownika, w tym dokumenty związane z przyznaniem pracownikowi nagrody lub wyróżnienia.

- W 2014 r. zaniechano udokumentowania zmiany okresu, na który przyznano Naczelnikowi Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Nadzoru Właścicielskiego dodatek specjalny z tytułu pełnienia funkcji przewodniczącego Komitetu Sterującego Zespołu Projektowego zarządzającego projektem pn. „Strategia rozwoju gospodarczego miast Mysłowice, Jaworzno, Sosnowiec w oparciu o posiadany potencjał terenów przemysłowych w odniesieniu do obszaru funkcjonalnego Aglomeracji Śląskiej”.
- Zgodnie z art. 29 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014r., poz. 1502 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1666 z późn. zm.), umowa o pracę określa w szczególności wynagrodzenie za pracę ze wskazaniem składników wynagrodzenia, zmiana składnika wynagrodzenia, jakim jest na mocy art. 78 § 2 ww. ustawy dodatek specjalny, jest jednocześnie zmianą umowy o pracę. Mając powyższe na uwadze, pracodawca był zobowiązany do przechowywania w części B akt osobowych Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Nadzoru Właścicielskiego dokumentów dotyczących zmiany warunków płacy określonych w umowie o pracę, stosownie do § 6 ust. 2 pkt 2 lit. a i lit. f rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. (Dz. U. z 1996 r. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.) w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika.

W piśmie OR-II.2122.58.2014.AT z dnia 31 stycznia 2014 r. p. Edward Lasok – Prezydent Miasta Mysłowice przyznał dodatek specjalny Naczelnikowi Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Nadzoru Właścicielskiego na okres od 1 lutego 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Wypłata dodatku nastąpiła natomiast za okres od 1 marca 2014 do 31 grudnia 2014r. Zgodnie z wyjaśnieniami Prezydenta Miasta brak wypłaty dodatku za luty 2014 r. wynikał z braku zrealizowanych przez Zespół Projektowy w tym okresie zadań związanych z realizacją Projektu.

Zgodnie z obowiązującym w 2014 r. Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta Mysłowice, wprowadzonym Zarządzeniem Prezydenta Miasta Mysłowice Nr 186/13 z 24 maja 2013 r., zadania w zakresie prowadzenia spraw i akt osobowych pracowników Urzędu Miasta w Mysłowicach należały do pracowników Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miasta w Mysłowicach.

Wniosek nr 21

Zapewnić prawidłowe udzielanie nagród uznaniowych i okolicznościowych pracownikom Urzędu Miasta Mysłowice w zakresie uzasadniania ich przyznania, zgodnie z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902) oraz obowiązującego w jednostce „Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Mysłowice”, a ponadto gromadzić w aktach osobowych pracowników dokumenty związane z przyznaniem pracownikowi nagrody i dokumentów dotyczących zmiany warunków umowy o pracę (zmian składników wynagrodzenia), stosownie do § 6 ust. 2 pkt 2 lit. a, lit. f i lit. g rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *W ogłoszonym w dniu 14 maja 2012 r. otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, połączonych z realizacją programów profilaktyki przeciwalkoholowej, zawężono podmioty mogące ubiegać się o uzyskanie dotacji jedynie do stowarzyszeń kultury fizycznej – klubów sportowych prowadzących działalność pożytku publicznego w dziedzinie kultury fizycznej, określonych w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.).*

Działanie to było niezgodne z art. 5 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 3 ww. ustawy, stosownie do których organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, prowadzącymi, odpowiednio do terytorialnego zakresu działania organów administracji publicznej, działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom tych organów, a ponadto współpraca ta odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

W myśl art. 3 ust. 2 i ust. 3 przywołanej ustawy (w brzmieniu do 9 listopada 2015 r.), organizacjami pozarządowymi są:

1) niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych,

2) niedziałające w celu osiągnięcia zysku

- osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia (za wyjątkiem partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne), a działalność pożytku publicznego może być prowadzona także przez:

1) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;

2) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;

3) spółdzielnie socjalne;

4) spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Miasto Mysłowice dopuszczając do konkursu jedynie podmioty wymienione w art. 3 ust. 2 ww. ustawy (kluby sportowe będące stowarzyszeniami), uniemożliwiło udział w konkursie klubom sportowym, będącym spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy o sporcie, które nie działały w celu osiągnięcia zysku, wykorzystywały całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczały zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników (art. 3 ust 3 ustawy).

Projekt ogłoszenia otwartego konkursu ofert przygotowała Kierownik Zespołu Kultury i Sportu. Nadzór nad ww. pracownikiem sprawował wówczas Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu. Zarządzenie Nr 331/12 z dnia 14 maja 2012 r. w sprawie ogłoszenia konkursu podpisał p. Edward Lasok – Prezydent Miasta Mysłowice.

- *W latach 2015-2016 udzielono dotacji celowych na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 239 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.) Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami w Polsce Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Mysłowicach (zwanego dalej „Towarzystwem”) na zadanie publiczne pn. „Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Miasta Mysłowice” stwierdzono, że:*
 - ✓ *do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr GM.526.1.2015 z dnia 2 stycznia 2015 r. na kwotę 170.000,00 zł przyjęto:*
 - *19 dokumentów (dowodów) księgowych obejmujących wydatki poniesione przez dotowanego po dacie wskazanej w złożonym sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania jako termin zakończenia zadania (22 października 2015 r.) na łączną kwotę 28.422,10 zł (w podziale na 7.230,18 zł jako środki pochodzące z dotacji i 21.191,92 zł jako środki finansowe własne), przy czym koszty związane z niektórymi z tych wydatków mogły częściowo dotyczyć okresu objętego sprawozdaniem.*
 - 18 z tych dokumentów księgowych na łączną kwotę 28.374,50 zł (w podziale na 4.331,52 zł jako środki pochodzące z dotacji i 24.042,98 zł jako środki finansowe własne) zostało później przyjętych do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.1.2015 z dnia 23 października 2015 r.*
 - *koszty nie będące wydatkiem (nie nastąpił wypływ środków pieniężnych), tj. „Amortyzację” w łącznej kwocie 16.547,70 zł (w podziale na 7.318,01 zł jako środki pochodzące z dotacji i 9.229,69 zł jako środki finansowe własne).*
 - ✓ *do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.1.2015 z dnia 23 października 2015 r. na kwotę 10.000,00 zł przyjęto:*
 - *9 dokumentów (dowodów) księgowych wystawionych przed okresem obowiązywania umowy, tj. przed 23 października 2015 r., na łączną kwotę 3.470,61 zł (w podziale na 386,07 zł jako środki pochodzące z dotacji i 3.084,54 zł jako środki finansowe własne).*
 - Te same dokumenty księgowe na łączną kwotę 3.470,61 zł (w innym podziale, tj. 492,82 zł jako środki pochodzące z dotacji i 2.977,79 zł jako środki finansowe własne) zostały wcześniej przyjęte do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr GM.526.1.2015 z dnia 2 stycznia 2015 r.*
 - *17 dokumentów (dowodów) księgowych obejmujących wydatki poniesione przez dotowanego po dacie wskazanej w złożonym sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania jako termin zakończenia zadania (23 listopada 2015 r.) na łączną kwotę 27.522,59 zł (w podziale na 2.864,70 zł jako środki pochodzące z dotacji i 24.657,89 zł jako środki finansowe własne), przy czym koszty związane z niektórymi z tych wydatków mogły częściowo dotyczyć okresu objętego sprawozdaniem.*
 - Te same dokumenty księgowe na łączną kwotę 22.522,59 zł (w innym podziale, tj. 4.191,88 zł jako środki pochodzące z dotacji i 23.330,71 zł jako środki finansowe własne) zostały później przyjęte do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.2.2015 z dnia 3 grudnia 2015 r.*
 - *koszty nie będące wydatkiem (nie nastąpił wypływ środków pieniężnych), tj. „Amortyzację” w kwocie 871,53 zł (w podziale na 175,49 zł jako środki pochodzące z dotacji i 696,04 zł jako środki finansowe własne).*

- ✓ do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.2.2015 z dnia 3 grudnia 2015 r. na kwotę 10.000,00 zł przyjęto:
 - 15 dokumentów (dowodów) księgowych wystawionych przed okresem obowiązywania umowy, tj. przed 22 listopada 2015 r., na łączną kwotę 4.942,01 zł (w podziale na 621,69 zł jako środki pochodzące z dotacji i 4.320,32 zł jako środki finansowe własne).
Te same dokumenty księgowe na łączną kwotę 4.942,01 zł (w innym podziale, tj. 1.959,81 zł jako środki pochodzące z dotacji i 2.982,20 zł jako środki finansowe własne) zostały wcześniej przyjęte do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.1.2015 z dnia 23 października 2015 r.
 - koszty nie będące wydatkiem (nie nastąpił wypływ środków pieniężnych), tj. „Amortyzację” w łącznej kwocie 1.742,82 zł (w podziale na 450,00 zł jako środki pochodzące z dotacji i 1.292,82 zł jako środki finansowe własne).
- ✓ do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.1.2016 z dnia 4 stycznia 2016 r. na kwotę 198.000,00 zł przyjęto:
 - 23 dokumenty (dowody) księgowe obejmujące wydatki poniesione przez dotowanego po dacie wskazanej w złożonym sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania jako termin zakończenia zadania (14 listopada 2016 r.) na łączną kwotę 30.172,27 zł (w podziale na 9.570,32 zł jako środki pochodzące z dotacji i 20.601,95 zł jako środki finansowe własne), przy czym koszty związane z niektórymi z tych wydatków mogły częściowo dotyczyć okresu objętego sprawozdaniem.
Te same dokumenty księgowe na łączną kwotę 30.172,27 zł (w innym podziale, tj. 4.765,41 zł jako środki pochodzące z dotacji i 25.406,86 zł jako środki finansowe własne) zostały później przyjęte do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.2.2016 z dnia 8 grudnia 2016 r.
 - koszty nie będące wydatkiem (nie nastąpił wypływ środków pieniężnych), tj. „Amortyzację” w łącznej kwocie 3.442,72 zł (w podziale na 2.009,69 zł jako środki pochodzące z dotacji i 1.433,03 zł jako środki finansowe własne).
- ✓ do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.2.2016 z dnia 8 grudnia 2016 r. na kwotę 10.000,00 zł przyjęto:
 - 14 dokumentów (dowodów) księgowych wystawionych przed dniem wskazanym w umowie jako dzień rozpoczęcia realizacji zadania (24 listopada 2016 r.), w tym 8 dokumentów przed dniem 14 listopada 2016 r. (kończącym okres objęty sprawozdaniem z realizacji umowy nr KM.526.1.2016 z dnia 4 stycznia 2016 r.), na łączną kwotę 5.558,31 zł (w podziale na 682,60 zł jako środki pochodzące z dotacji i 4.875,71 zł jako środki finansowe własne).
Te same dokumenty księgowe na łączną kwotę 5.558,31 zł (w innym podziale, tj. 1.943,71 zł jako środki pochodzące z dotacji i 3.614,60 zł jako środki finansowe własne) zostały wcześniej przyjęte do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.1.2016 z dnia 4 stycznia 2016 r.).
 - 38 dokumentów (dowodów) księgowych obejmujących wydatki poniesione przez dotowanego po dacie wskazanej w złożonym uproszczonym sprawozdaniu z realizacji zadania jako termin zakończenia zadania (4 grudnia 2016 r.) na łączną kwotę 38.487,14 zł (w podziale na 4.744,89 zł jako środki pochodzące z dotacji i 33.742,25 zł jako środki finansowe własne), przy czym koszty związane z niektórymi z tych wydatków mogły częściowo dotyczyć okresu objętego sprawozdaniem.
Te same dokumenty księgowe na łączną kwotę 38.487,14 zł (w innym podziale, tj. 9.524,86 zł jako środki pochodzące z dotacji i 28.962,28 zł jako środki finansowe własne) zostało później przyjętych do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.3.2016 z dnia 27 grudnia 2016 r.

- koszty nie będące wydatkiem (nie nastąpił wypływ środków pieniężnych), tj. „Amortyzację” w łącznej kwocie 625,92 zł (w podziale na 85,28 zł jako środki pochodzące z dotacji i 540,64 zł jako środki finansowe własne).
- ✓ do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.3.2016 z dnia 27 grudnia 2016 r. na kwotę 10.000,00 zł przyjęto:
 - 10 dokumentów (dowodów) księgowych wystawionych przed wskazanym przez dotowanego w uproszczonym sprawozdaniu okresem realizacji zadania, tj. od 15 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., a nawet przed dniem 4 grudnia 2016 r., kończącym okres objęty sprawozdaniem uproszczonym z realizacji zadania zleconego umową nr KM.526.2.2016 z dnia 8 grudnia 2016 r., na łączną kwotę 1.818,87 zł (w podziale na 538,06 zł jako środki pochodzące z dotacji i 1.280,81 zł jako środki finansowe własne).
 - Te same dokumenty księgowe na łączną kwotę 1.818,87 zł (w innym podziale, tj. 164,86 zł jako środki pochodzące z dotacji i 1.654,01 zł jako środki finansowe własne) zostało wcześniej przyjętych do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.2.2016 z dnia 8 grudnia 2016 r.
 - Także 31 innych dokumentów księgowych na łączną kwotę 37.696,00 zł przyjętych do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.3.2016 z dnia 27 grudnia 2016 r. w podziale na 9.347,52 zł jako środki pochodzące z dotacji i 28.348,48 zł jako środki finansowe własne) zostało wcześniej przyjętych do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.2.2016 z dnia 8 grudnia 2016 r. na taką samą łączną kwotę 37.696,00 zł (w podziale na 4.686,17 zł jako środki pochodzące z dotacji i 33.009,83 zł jako środki finansowe własne).
 - koszty nie będące wydatkiem (nie nastąpił wypływ środków pieniężnych), tj. „Amortyzację” w kwocie 312,96 zł (w podziale na 114,42 zł jako środki pochodzące z dotacji i 198,54 zł jako środki finansowe własne).
 - Te same koszty „Amortyzacji” za miesiąc grudzień 2016 r. w kwocie 312,96 zł zostały wcześniej przyjęte do rozliczenia dotacji udzielonej umową nr KM.526.2.2016 z dnia 8 grudnia 2016 r.

Rozliczenie dotacji udzielonych ww. umowami w sposób przedstawiony powyżej było niezgodne z zapisami umów oraz z obowiązującymi w latach 2015-2016 zasadami rozliczania dotacji wprowadzonymi zarządzeniami Prezydenta Miasta Mysłowice: Nr 606/13 z dnia 10 grudnia 2013 r., Nr 306/15 z dnia 30 czerwca 2015 r., Nr 15/16 z dnia 12 stycznia 2016 r., Nr 679/16 z dnia 2 grudnia 2016 r., w szczególności z zasadą dotyczącą dokumentowania realizacji zadania m.in. poprzez dowody księgowo-finansowe, przy czym wszystkie dowody księgowe wydatków finansowych poniesionych z dotacji musiały zostać wystawione w okresie realizacji zadania zgodnie z umową. Przywołane regulacje nie przewidywały kwalifikowania amortyzacji jako kosztu pokrywanego z dotacji. Zgodnie z art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Stosownie natomiast do art. 221 ww. ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 16 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 239 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.), zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje na podstawie umowy jednostki samorządu terytorialnego z podmiotem dotowanym.

W trakcie kontroli Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Mysłowicach, w związku z niedotrzymaniem procentowego

udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego udzielonego umową nr KM.526.1.2016 r. z dnia 4 stycznia 2016 r., dokonało zwrotu 8.454,65 zł wraz z odsetkami naliczonymi w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Zgodnie z obowiązującymi w jednostce zasadami rozliczania dotacji, za prawidłowe i terminowe rozliczenie udzielonych dotacji odpowiadał Naczelnik Wydziału Komunalnego. Ponadto Naczelnik Wydziału Komunalnego sprawował nadzór nad Inspektorem w Zespole Komunalnym Wydziału Komunalnego, do którego należała weryfikacja sprawozdań z realizacji zadania zapewnienia opieki zwierzętom bezdomnym z terenu Miasta Mysłowice.

Umowę dotacji nr GM.526.1.2015 z dnia 2 stycznia 2015 r. zawarł p. Grzegorz Brzoska – I Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice, natomiast wszystkie pozostałe umowy zawarł p. Bernard Pastuszka – II Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice.

Wniosek nr 22

Ponownie rozliczyć dotacje udzielone w latach 2015 - 2016 Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami w Polsce Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Mysłowicach, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania środków finansowych, wyegzekwować ich zwrot do budżetu, mając na uwadze postanowienia umów dotacji, obowiązujących w latach 2015-2016 zarządzeń Prezydenta Miasta Mysłowice w sprawie przyjęcia zasad przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu Miasta Mysłowice oraz kontroli realizacji zadań publicznych, a także przepisy art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.) oraz art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016r., poz. 1870 z późn. zm.).

Wniosek nr 23

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice w zakresie:

- przygotowywania ogłoszeń o otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, połączonych z realizacją programów profilaktyki przeciwalkoholowych, stosownie do art. 5 ust. 1 i ust. 3 w związku z art. 3 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.),
- dokonywania kontroli prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych przez dotowane podmioty na realizację zadania „Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Miasta Mysłowice”, stosownie do art. 17 ust. 3 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz zarządzenia Nr 679/16 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 2 grudnia 2016 r., mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W ogłoszeniach o przetargach na zbycie nieruchomości zamieszczano informację, zgodnie którą w przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i prawne, czym ograniczono dostęp do przetargu podmiotom, które nie posiadają osobowości prawnej, a które mogłyby zostać*

nabywcami nieruchomości (jak spółki osobowe czy spółki kapitałowe w organizacji). Tym samym faktycznie zastosowano ograniczenie w dostępie do przetargu, co stanowi cechę przetargu ograniczonego, określonego w art. 40 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. Nr 102, poz. 651 z późn. zm., a następnie Dz.U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm., Dz.U. z 2015 r. poz. 782 z późn. zm., Dz.U. z 2015 poz. 1774 z późn. zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło ogłoszeń:

- od I do III przetargu a następnie ponownie od I do V przetargu z lat 2013 – 2015, na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej, tj. działek oznaczonych nr 988/32, 975/32 i 984/27 o łącznej powierzchni 3.249 m²,
- od I do IV przetargu z lat 2015 – 2016 na sprzedaż nieruchomości – działka nr 2368/83 o pow. 1.088 m² wraz z udziałem ¼ w działce nr 2370/83,
- od I do IV przetargu z lat 2015 – 2016 na sprzedaż nieruchomości – działka nr 2369/83 o pow. 1.664 m² wraz z udziałem ¼ w działce nr 2370/83,
- I i II przetargu z roku 2015 na sprzedaż nieruchomości składającej się z działek nr: 9050/349, 9051/349, 9055/280 i 9047/348, o łącznej powierzchni: 27.666 m²,
- I i II przetargu z 2015 r. na sprzedaż nieruchomości składającej się z działek nr: 3278/20, 3174/20, 3280/8, 3164/8, 8782/443 o łącznej pow. 6.816 m²,
- I i II przetargu z lat 2015 – 2016 na sprzedaż nieruchomości – działka nr 3264/244 o pow. 12.820 m².

- W wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, dotyczącym sprzedaży prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej, oznaczonej numerami działek: 988/32, 975/32 i 984/27 o łącznej powierzchni 3.249 m² nie zamieszczono informacji o wysokości stawek procentowych opłat z tytułu użytkowania wieczystego, terminów wnoszenia opłat, zasad aktualizacji opłat, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 7 pkt 9 i pkt 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Ponadto, w ogłoszeniach o przetargu na zbycie ww. nieruchomości, od I do III a następnie od I do V, z lat 2013 – 2015, nie zamieszczano ww. danych a także informacji dotyczących sposobu ustalania opłat z tytułu użytkowania wieczystego, czym naruszono § 13 pkt 1 i pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości z dnia 14 września 2004 r. (Dz.U. z 2004 Nr 207, poz. 2108 z późn. zm. a następnie Dz.U. z 2014 r. poz. 1490).

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, nad którymi nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 24

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice w zakresie przygotowania i przeprowadzania postępowań na zbycie nieruchomości gminnych, stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 7, pkt 9 i pkt 10, art. 40 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej
Data: 2017.05.19 12:40:47 +02'00'

Daniel Kołodziej